

SIIPIRIKKO 1/79

Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys r.y.

Julkaisija: Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys r.y.
PL 119 80101 Joensuu 10

Puheenjohtaja: Risto Juvaste 80510 Onttola puh. 80293

Varapuheenjohtaja: Pentti Tanninen Riihisärkänkatu 10 C 12,
80160 Joensuu 16

Sihteeri: Jouni Pursiainen 80330 Reijola puh. 87175

Jäsensihteeri: Risto Laitinen 82220 Niittylahti puh. 87267

Rahastonhoitaja: Juhani Hyttinen Sorvarinkatu 6 80150 Joensuu 15
puh. 821482

Muut hallituksen jäsenet: Jukka Heikkinen Lamminkyläntie 3 81730 Lieksa 3, Juha Miettinen Värttinätie 28 80260 Joensuu 26 ja Pekka Puustinen Kalevankatu 12 D 22 80110 Joensuu 11

Lehden toimituskunta: Juhani Hyttinen, Matti Kapanen ja Paavo Liimatta.

Tilausasiat: Lehti ilmestyy 3 kertaa vuodessa. Jaetaan jäsenille jäsenmaksua vastaan. Jäsenmaksun suuruus v. 1979 20 mk (opiskelijat 12 mk). Siipirikon tilausmaksu v. 1979 18 mk. Irtonumerot 4 mk (+ 2 mk postituskuluja).

Yhdistyksen postisiirtotili: KU 879 55 - 8/Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys r.y./Hyttinen Sorvarinkatu 6 80150 Joensuu 15.

Kansi Pulmunen (Valokuvannut Kari Varonen)

Piirroksat: Alleja (s. 10) ja harmaasirkku (s. 20) Matti Kapanen

Valokuva: Silkkiuikku (s. 21) Kari Varonen

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Kevätmuuton kulku 1978 Pohjois-Karjalassa	1
- Muuton alkaminen, päämuutto ja päättyminen: Hannu Räsänen	1
- Kevään isot linnut: Arto Juvonen	7
- Pedot: Jouni Pursiainen	8
- Arktinen muutto: Arto Juvonen	10
Yhteismuutonhavainnointi Pohjois-Karjalassa keväällä 1978:	
Mauri Leivo	12
Pöllöt 1978 Pohjois-Karjalassa: Kimmo Koskela	15
Pohjois-Karjalan yölaulajat 1978: Kari Varonen	19
Satunnaisviieraana: - Harmaasirkku (Emberiza calandra) Tohmajärvellä: Tuomo Eronen	20
Vetoamus uikuista	21
Tiedonantoja	22
Atlaskuulumisia: Reijo Erola	24
Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys r.y:n toimintakertomus vuodelta 1978	25
Toimintasuunnitelma vuodelle 1979	26
Talousarvio vuodelle 1979	27
Höytiäisen kanavan "lintuaseman" pystytys	28
Tiedotuksia	30
Vol 1978	32
Ohjeet havaintojen kokoamiseksi ja lähettämiseksi Siipirikokseen .	takak.

Tämän lehden mukana lähetetään kaikille jäsenille ja tilaajille tililäpanokortti. Mikäli olette jo maksaneet oikean maksun (ja ilmoittaneet jäsentiedot) kiitämme suorituksestanne. Huom! Siipirikko-lehti sisältyy jäsenmaksuun.

★ = Valtakunnallisen (Suomen lintutieteellisen yhdistyksen) rareiteettikomitean tarkastama ja hyväksymä havainto.
☆ = Alueellisen rareiteettikomitean tarkastama ja hyväksymä havainto.

KEVÄTMUUTON KULKU 1978 POHJOIS-KARJALASSA

Lapasorsia (Valok. K. Varonen)

Kevätmuutosta saatiin varsin selkeä kuva, sillä muuttoa seurasi runsas lintuharrastajajoukko ympäri Pohjois-Karjalaa: Kaikkiaan 39 lintuharrastajaa ilmoittikin havaintonsa:

Arto Airaksinen (AA), Tuomo Eronen (TE), Veikko Eskelinen (VE), Jari Halonen (JHa), Jukka Heikkinen (JHe), Petri Huovila (PH), Juhani Hyttinen (JH), Mika Hämynen (MH), Antti Hämäläinen (AH), Arto Juvonen (AJ), Jukka Kallamäki (JKa), Matti Kapanen (MK), Lauri Karttunen (LK), Jukka Kinnunen (JKi), Juha Korpelainen (JKo), Risto Laitinen (RL), Esko Lappi (EL), Aila Larkkonen (AL), Hannu Lehtoranta (HL), Jouni Lehtoranta (JoL), Jukka Lehtoranta (JuL), Mauri Leivo (ML), Kalervo Leppänen (KLe), Paavo Liimatta (PL), Kari Lyytikäinen (KL), Juhani Mauranen (JMa), Juha Miettinen (JMi), Pekka Parviainen (PP), Esko Pulkkinen (EP), Jouni Pursiainen (JP), Matti Riikonen (MR), Hannu Räsänen (HR), Olavi Saaris-to (OS), Jouko Tiussa (JT), Pertti Tolvanen (PT), Tarmo Turunen (TT), Veijo Turunen (VT), Kari Varonen (KV) ja Jorma Voutilainen (JV), Outo-kummun havainnot, joissa ei mainittu havainnon tekijää, kuuluvat jollekin tai joillekin nelikosta AJ, JK, ML ja HR.

MUUTON ALKAMINEN, PÄÄMUUTTO JA PÄÄTTYMINEN

Hannu Räsänen

Havainnot on koottu muuton alkamis- päämuutto- ja päättymistaulukkoihin. Muuton alkamistaulukossa on suluissa esitetty ensimmäinen havainto erikseen maakunnan pohjoisosasta Lieksan, Juuan, Nurmeksen ja Valtimon alueelta. Lähetetyissä havainnoissa oli pääpaino selvästi kun-kin lajin ensimmäisen havainnon ilmoittamisessa. Koko muuton kulun selvittämiseksi tulisi jatkossa kiinnittää enemmän huomiota päämuuton ja muuton päättymisen seuraamiseen muidenkin lajiryhmien kuin isojen lintujen, petojen ja arktikan osalta.

Muuton alkaminen

1.havainto 2. havainto
 6.5. 11 m Kon Pitkäranta JP, JM 7.5. 11 p Joe Höyt.kan. JH, JMI
 Kuikka 1 p/m Out Systeemijärvi puoillia maakuntaa
 (15.5. 15 p Juuka JH)
 Kaakuri 6.5. 3 p Eno Uimaharju OS 10.5. 1 p Out Systeemijärvi
 Gavla sp. 5.5. 1 p Eno Alusvesi Kle, PH 6.5. 2 m Kon Pitkär. JMI
 Silkkiviikki 21.4.4. 1 p Lip Heponiemi LK 22.4. 1 p Joe Kukkola JMI
 1 p Eno Uimaharju Kle, PH
 (29.4. 1 Lie Lieksanjokisu EL, AH)
 Härkälintu 13.5. 1 p Out Systeemijärvi 14.5. 3 p Kit Päättye TE, KV
 1 p Joe Pieliinjoensuu JH
 Mustak. ulkku 3.5. 4 p Out Systeemijärvi 4.5. 1 p Out Systeemijärvi
 31.3. 169 m/p Joe Niinivaara JP 1.4.-9.4. 169 p "
 (13.4. 1699 Lie Riikolanlampi JHe)
 Tavari 18.4. 1 p Out Systeemijärvi 20.4. 2 p Pyh Mulo JP
 22.4. 19 p Juuka HL
 Heinätävi 21.4. 16 p Joe Höyt.kan. JMI 22.4. 169 Joe Höyt.kan. MK, PL
 (3.5. 169 Lie Korkijärvi MR) 16 p Vär Uusikyliä JH, PH
 Joutisorsa 18.4. 2 p Eno Alusvesi Kle, PH 20.4. 3 p Eno Alusvesi Kle, PH
 (3.5. 4699 Lie Kevätlahti KL)
 Haapana 13.4. 16 p Lip Arvinsalmi PL 21.4. 25 m Out Systeemijärvi
 (4.5. 2699 Lie Korpj. järvi. MR) 1 p Lip Heponiemi LK
 1 p Eno Uimaharju OS
 Lapsorsa 21.4. 2 p Out Laavuseno 2.5. 169 p Kon Pitkär. JMI, JP
 (3.5. 16 p Vaitimo JKa, HL)
 Lapsotka 13.5. 3 p/m Out Systeemijärvi 21.5. 369299 Rää Vuoniemink, PL
 (21.5. 369299 Silikaseikä EL)
 Punasotka 13.4. 169 Lip Heponiemi PL 21.4. 269 p Out Systeemijärvi
 Tuikkasotka 21.4. 1 p Lip Heponiemi LK 25.4. 16 p Joe Höyt.kan. PL
 (2.5. 16 p Vaitimo JKa, HL)
 Telkkä 3.4. 2 p Eno Uimaharju AA, OS 11.4. 169 Kit Hyypiänjärvi PL
 (12.4. 169 Lie Piilo KL)
 Alli 11.5. 4 m Out Systeemijärvi 14.5. 5 p Out Systeemijärvi
 (17.5. 70 Lie Lampela JHe)
 Piirkasipi 20.5. 4 m Joe Linnunlahti MK, PL 21.5. 4 m Joe Höyt.kan. JMI
 (21.5. 15 m Lie Kevätlahti AH, JH) 5.4 m Joe Linnunl. MK, PL,
 21 m Rää Vuoniem
 Mustalintu 6.5. 8 p Out Systeemijärvi 7.5. 11 p Kon Pitkär. Kle, PH
 27 m Kon Pitkär. JMI, JP
 12p Eno Alusvesi Kle PH
 8 p Eno Arveninen OS
 (19.5. 1 p Lie Petroniemi EL)
 Tukkasoskelo 25.4. 16 p Joe Höyt.kan. PL 3.5. 2 p Out Laikanlahti
 (14.5. 169 Lie Kotalahti MR)
 Isokoskelo 14-15.4. 169 p Out Systeemijärvi 16.4. 2 p Eno Alusvesi Kle, PH
 (21.4. 169 Lie Lieksanj. suu EL, AH, JHe)
 Uivelo 1.5. 169 p Out Vuonos
 169 p Joe Pieliinjoensuu
 (6.5. 169 Vaitimo JKa)

Isokuovi

14.4. 1p/m Out Systeemijärvi 15.4. 1 m Joe Höyt.kan. JH, JMI
 (20.4. 1 p Vär Säpäri
 8 Lie Pokronlampi EL
 1 Lie Rantala KL)
 Piikkunovi 21.4. 1p/m Out Systeemijärvi 23.4. 1 p Eno Uimaharju OS, AA
 (1.5. 2 m Lie Reposuo AH)
 Punakuiri 15.5. 1 p Out Systeemijärvi
 (16.5. 1 Lie Kevätlahti MR)
 Metsäviklo 12.4. 1 m Pyh Mulo JP 17.4. 1 p Pyh Mulo JP
 (22.4. 1 p Juuka AL, HL)
 Liro 2.5. 2 p Out Alusvesi Kle, PH 3.5. 1 p Kon Pitkär. JMI
 (6.5. 1 p Juuka HL)
 Rantaesipi 4.5. 1 p Out Systeemijärvi 5.5. 1 p Eno Alusvesi PH, Kle
 (3.5. 2 Lie Sittalampi KL)
 Punaalkaviklo 3.5. 1 p Vär Säpäri JMI, JP 5.5. 1 p Out Systeemijärvi
 (24.5. 2 Lie Kevätlahti MR)
 Valkoviklo 21.4. 1 p Ton Rantakylä TE 23.4. 6 p Out Systeemijärvi
 (1.5. 1 Lie Kevätlahti JHe
 1 Lie Reposuo AH)
 Mustaviklo 4.5. 2 p Out Vuonos 6.5. 3p/m Out Vuonos
 (13.5. 1 p Vaitimo JKa) 1 p Vär Säpäri KV
 Pikkusirri 14.5. 1 p Out Vuonos 21.5. 1 p Out Vuonos
 Lapinsirri 14.5. 1 p Out Vuonos 16.5. 1 p Kon Pitkär. JMI, JP
 (21.5. 7 Lie Sittalampi JHe)
 Suosirri 9.5. 1 p Eno Uimaharju OS 16.5. 1 p Out Vuonos
 (21.5. 17 Lie Kevätlahti EL)
 Jänkäsiirriäinen 29.5. 11 p Out Vuonos
 30.5. useita havaintoja lin-
 jalla Out-Eno-Kon
 Suokukko 13.5. 1 m Joe Linnunlahti JH 14.5. monia havaintoja lin-
 (13.5. 1699 p Vaitimo JKa) jalla Out-Ilo
 Vesipääsky 26.5. 2 p Eno Uimaharju OS 27.5. 1 p Eno Uimaharju AA
 Selkälökki (17.4. 3 Joe Hasanniemi PL 21.4. 2 p Lip Heponiemi LK
 1 Lie Lieksanjokisu JK)
 Harmaalokki (14.4. 3 Lie Riikolanlampi KL 29.3. 3 p Eno Uimaharju AA
 1 m Eno Alusvesi Kle, PH 15-16.4. 1 p Out Systeemijärvi
 1 m Joe Kesusta JH
 (20.4. 1 Lie Pokronlampi EL)
 Piikkulokki 4.5. 1 m Out Kesusta
 (13.5. 2 Lie Jauhainen MR) 6.5. 1 p Kon Pitkär. JMI, JP
 Neurulokki 11.4. äänä Joe Penttilä KV 12.4. peräti 7 havaintoa
 (12.4. 2-5 Lie L-jokisuu KL, JK, ympäri maakuntaa
 MR)
 Kalatiira 4.5. 2 p Out Systeemijärvi 7.5. 1 p Kit Päättye KV
 (15.5. 3 Lie Riikolanlampi JHe)
 Uuttukyyhky 2.4. 1 m Pyh Mulo RL 9.4. 1 m Out Matovaara
 Sepelkyyhky (10.4. 1 p Vaitimo JKa) 2.4. 1 m Pyh Mulo RL
 Suopöllis 3.5. 1 p Pyh Mansikkä-aho JP 14.5. 1 m Out Systeemijärvi
 1 p Kon Pitkär. PH, Kle
 (21.4. 1 Lie Rantala KL)

Metsähanhi 29.3. 1 m Out Systeemijärvi 13.4. 2 m Lip Kk. LK
 (20.4. 1 p Vaitimo JKa)
 Sepelhanhi 13.5. 70 m Out Systeemijärvi 21.5. 9 m Rää Vuoniem MK, PL
 Valkosotkih. 21.5. yht. tuhansia eripuoilla P-Karjalaa
 (17.5. 1 Riikolan pelilot JHe)
 Iaulajoutseen 2.4. 3 p Eno Alusvesi Kle, PH 9.4. 4 p Eno Arveninen VT
 Hiirihaukka 13.4. 1 p Pyh Nittylähti RL 18.4. 1 m Out Systeemijärvi
 (19.4. 1 p Vaitimo JOL, JUL)
 Piekana 13.4. 1 m Pyh Mulo RL
 12.4. 1 m Juuka JHe
 Varpushaukka (13.4. 1 Lie Riikolan pelilot JHe) 1.4. 19 p Toh Vepsä TE
 Kanahaukka 25.3. 1 m Out Systeemijärvi 15.4. 1 p Pyh Mulo RL
 Accipiter sp. 30.3. 1 m Juuka AL 10.4. 1 m Pyh Mulo JP
 Mehiläishaukka 21.5. 2 m Out Kaaton-Vuonos 23.5. 1 m Joe Matara JMI
 1 p Toh Vepsä TE
 Ruskonohaukka 3.5. 1p/m Vär Säpäri JMI, JP 4.5. 19 m Vaitimo Hal, JKa
 Siniouhoukka 12.4. 1 p Out Systeemijärvi 14.4. 19 p Vaitimo JKa
 (15.4. 16 p Vaitimo JKa)
 Kalasääski 20.4. 1 m Out Matovaara 22.4. 1p/m Out Systeemijärvi
 (50.4. 4 m Lie Reposuo AH, JHe)
 Mollihaukka 13.5. 1 p Ilo Polviokski JMI 14.5. 1 p Vär Säpäri TE, KV
 (30.4. 16 Lie Lemminmäki AH, EL)
 Tuulihaukka 20.3. 1 p Out Systeemijärvi 1.4. 1 p Out Alavi
 (1.4. 16 Lie Siikaneuo MR)
 Anpühaukka 28.3. 1 m Out Matovaara 1.4. 1 p Pyh Mulo JP
 (20.4. 19 Lie Lemminmäki EL)
 Kurki 9.4. 2 m Out Systeemijärvi 14.4. 2 m Toh Vepsä TE
 (17.4. 1 Lie Mäntyaara MR)
 Juhtahuitti 27.5. 2 p Vär Uusikyliä
 Ruissääkkä 2.6. 1 p Toh Kenie KV 6.6. 1 p Joe Sulkanieni JMI
 1 p Joe Kukkola RL
 Nokkana 13.4. 1 p Joe Iloasari JMI 3.6. 1 p Pyh Mulo RL
 Meriharakka (17.5. 1 p Joe Höyt.kan. JT 15.4. 6 p Out Systeemijärvi
 21.5. 2 Lie Kevätlahti EL 20.5. 1 p Joe Höyt.kan. JMI
 Lie Riikolan pelilot AH, JHe)
 Töytätyhyppä 30.3. 14 m Out Systeemijärvi 31.3. 1 p Out Systeemijärvi
 (31.3. 8 Lie Jannellampi VE) 31.3. 5 p Pyh Mulo JP
 Tylli 3.5. 1 p Out Systeemijärvi 6.5. 1 p Kon Pitkär. JMI
 (3.5. 2 Lie Sittalampi KL)
 Piikkutylili 21.4. 1 m Joe Höyt.kan. JMI 22.4. 1+1 Vär Säpäri
 Tundakurmitsa 28.5. 1 Lie Kevätlahti AH 2.6. 4 m Joe Höyt.kan. JT
 Kapustarinta 21.4. 5 m Joe Venkalahti KV 22.4. 1 m Joe Kukkola JMI
 (1.5. 1 m Lie Reposuo AH)
 Taivaanvuohi 13.4. 1 p Pyh Mulo JP 18.4. 15p/m Out Systeemijärvi
 (2.5. 1 p Vaitimo JKa, HL) 1 p Eno Uimaharju OS
 Jänkäkurppa 7.5. 1 p Kon Pitkär. PL, MK 16.5. 2 p Kon Pitkär. JMI, JP
 Lehtokurppa 13.4. 1 p Lip Rautanlahti PL 19.4. 1 p Pyh Mulo JP
 (30.4. 2 Lie Mäntyaara MR)

Kehräjäjä

1.6. 1 p Ilo Kesoneuo Kle, PH 5.6. 1 p Joe Venkalahti JMI
 13.5. 1 p Toh Rantakylä TE 14.5. 1 p Joe Höyt.kan. JP
 (14.5. 1 Lie Mäntyaara MR) 1 p Pyh Mulo JP
 1 p Kit Päättye KV
 1 p Ilo Koivusuo JMI
 21.5. useita havaintoja eripuoilla
 maakunnassa
 (21.5. 5 Lie Rantala KL, 15 JHe
 6 m Lie Sittalampi AH)
 Käenpiika 9.5. 1 p Kon Kivimäoja PL
 1 p Out Rikkaranta JV
 1 p Joe Mäntylä JMI
 1 p Joe Penttilä JP
 (3.5. 1 p Vaitimo HL)
 Kiuru 29.3. 3 p Joe Linnunlahti JMI
 (27.3. 1 Lie Vehkasuo FT)
 Kangaskiuru 11.4. 1 p Pyh Mulo RL 22.4. 1m/p Out Systeemijärvi
 22.4. 2 p Pyh Mulo RL 23.4. 11 m Vär Säpäri MK, PL,
 VT
 Haarapääsky 3.5. 1 p Eno Uimaharju AA 5.5. 1 p Joe Höyt.kan. KV
 (7.5. 1 p Juuka JOL, JUL)
 Rävystäpääsky 6.5. 1 p Joe Höyt.kan. PL 7.5. 2 p Out Rikkaranta JV
 (1.5. 2 p Juuka JOL, JUL)
 Törmäpääsky 19.5. 1 p Out Systeemijärvi 14.5. 2 m Out Systeemijärvi
 (19.5. 3 p Vaitimo JKa)
 Kuhnakeittäjä 19.5. 1 äänä. Out Matovaara
 Mustavaris 13.3. 1 p Joe Matala JH 19.3. 1 p Joe Matala JH
 (29.3. 2 Lie Rantala KL)
 Peukaloinen 20.4. 1 p Pyh Nittylähti JP 21.4. 1 p Joe Hasanniemi JMI
 (30.4. 1 Lie Piilo KL)
 Kalorastas 20.4. 1 m Pyh Nittylähti 22.4. 1 m Out Systeemijärvi
 (2.5. 1 Lie Nurmijärvi KL) 1 m Out Systeemijärvi
 (7.4. 6 m Joe Kareskko JT) 1 m Vär Uusikyliä TE
 (15.4. 20 Lie Ukonjoki KL) 10.4. 1 m Out Systeemijärvi
 Laulurastas 20.4. 5 p Out Systeemijärvi 21.4. 8 m Out Systeemijärvi
 20.4. 1 p Eno Jäkojärvi Kle, PH 1 p Toh Vepsä TE
 (21.4. 1 p Vaitimo JKa)
 Punaakylkir. 12.4. 5 m Pyh Mulo 15.4. 1 m Out Systeemijärvi
 (16.4. 1 p Vaitimo JKa, HL, MH) 3 p Toh Vepsä TE
 Mustarastas 1.4. 1 p Out Rikkaranta JV 6.4. 269 p Pyh Nittylä. RL
 185 Pyh Mansikkä-aho JP
 (6.4. 16 Lie Rautala EL)
 Kivitasku 15.4. 1 p Vär Niitala KV 20.4. 1 p Joe Linnunlahti PL
 (3.5. 169p Juuka HL, AL)
 Penseastaku 9.5. 16 p Out Systeemijärvi 12.5. 1 p Out Vuonos
 (1.5. 1 p Joe Repokello JMI 2 p Pyh Mulo RL, JP
 (14.5. 2 Lie Korpj. järvi MR)
 Leppälintu 7.5. 1 p Out Rikkaranta JV 10.5. 1 p Eno Kk. Kle, PH
 (15.5. 1 Lie Rautala EL)
 Satakielei 19.5. 1 p Joe Haapaja RL 20.5. 1+1p Joe Kukkola JP
 (25.5. 16 Lie Timira KL)

Sinirinta 16.5. 2 p Joe Iiksemnitty JMI 17.5. 1 p Eno Familo Kle,PH
 2 p Joe Utra JP
 (16.5. 1° Lie Kevätlahti KL
 2° Lie Häähnijärvi EL)

Punarinna 15.4. 1 p Joe Sirkala JMI 16.4. 1° p Out Sysmäjärvi
 1 p Toh Kirkkoniemi KV
 (20.4. 1 Lie Kirkkopuisto MR
 2 Lie Mäntyvaara MR)

Pensass.lintu 25.5. 1 p Pyh Mulo JP
 (5.6. 1° Lie Kevätmiemi AH)

Vitakerttunen 20.5. 1 p Vär Säpäri KV
 (6.6. 1° Lie Mäntyvaara MR)

Ruokokerttunen 16.5. 3 p Out Sätsilahti
 (22.5. 1° Lie Lie Pokronlampi EL
 1° Lie Kevätlahti EL)

Mustapääkerttu 21.5. 1 p Out Vuonos
 (23.5. 1 p Joe Salukalahti KV
 (25.5. 1 Lie Mäntyvaara MR)

Pensas kerttu 15.5. 1 p Out Sysmäjärvi
 (22.5. 1 Lie Pokronlampi EL)

Hernekerttu 15.5. 1 p Pyh Mulo JP
 (18.5. 1 Lie Mäntyvaara MR)

Kultarinta 26.5. 1 p Pyh Niittylahti JP
 (18.6. 1° Lie Lamminkiylä EL)

Pa Julintu 5.5. 1 p Eno Uimaharju AA
 (13.5. 1 Lie Majalampi MR)

Tiltalti 21.4. 1 p Joe Höyt.kan. JMI
 (4.5. 2 Lie Korpjärvi MR)

Sirittäjä 18.5. 1 p Out Rikkaranta JV
 (29.5. 3 Lie Laakteenvaara MR)

Harnassaieppo 14.5. 1 p Eno Uimaharju OS
 (17.5. 1 p Valtimo HL)

Kirjosieppo 3.5. 1 p Out Rikkaranta JV
 (13.5. 2° Lie Petroniemi AH,
 1° EL)

Rautainen 20.4. 1 p Pyh Mulo JP
 (27.4. 1 p Pyh Niittylahti JP
 1 m Joe Vehkalahti KV)

Metsäkäräinen 23.4. 1 p Pyh Elovaara EL, JMI, 1.5. 1 m Out Sysmäjärvi
 (6.5. 2 Lie Kocavaara MR) JP

Niittykirvinen 11.4. 1 m Pyh Mulo RL, JP
 (17.4. 1 Lie Soidinsuo MR)

Lapinkirvinen 12.5. 1 p Out Vuonos
 (21.5. 4 Lie Kevätlahti EL, JHe
 4 Lie Sittalampi JHe)

Västäräkki 12.4. 1 p Pyh Mulo JP
 (15.4. 2 Lie Lamminkiylä PP)

Keltavästär. 2.5. 1 p Kon Pitkär. JMI, JP, 4.5. 1 m Kon Pitkär. MK, PL
 (12.5. 1 Lie Riikolan pellot JHe)

Lapinharakka 2.4. 1 p Pyh Mulo RL
 (9.4. 1 p Valtimo JKa)

Pikkulepink. 24.5. 1 p Joe Repokallio KV 25.5. 1 p Pyh Mulo JP
 (13.5. 1° Lie Kirkkopuisto JHe)

Kapustarinta 14.5. 20 p ja 21.5. 59 p Pyh Mulo RL

Isokuvio 26.4. 50 p Lie Pokronlampi EL, 27.4. 90 p Out Lappala
 ML, 1.5. 110 m klo 7.15-14.00 Out Sysmäjärvi ML, HR,
 30.4. 4° p, 1.5. 4° p ja 11.5. 50 p Lie Lamminkiylä AH, EL

Pikkukuvio 3.5. 22 p Out Sysmäjärvi AJ, ML, HR

Metsävikiö 3.5. 5 p Vär Säpäri JMI, JP, KV, 5.5. 6 p Out Sysmäjärvi
 ja 5 p Vuonos AJ

Läro 19.5. 20 p + 71 m Out Sysmäjärvi AJ, ML, HR ja 30 p Out
 Vuonos AJ

Valkovikiö 3.5. 30 p + 11 m Vär Säpäri JMI, JP, KV, 7.5. 70 p Kon
 Pitkäranta Kle, PH, 104 p Vär Säpäri KV ja 50 p Kit Pää-
 tye KV, 3-10.5. 35-40 p Out Sysmäjärvi AJ, ML, HR

Mustavikiö 14.5. 24 p Out Vuonos AJ, 21.5. 6 m Pyh Mulo JMI, JP

Snorukko 16.5. 70 p Kon Pitkäranta JMI, JP, 19.5. 50 p + 50 p
 Out Vuonos + Sysmäjärvi AJ, ML, HR, 23.4. 200 p Kon Pitkä-
 ranta Kle, PH, 40 p + 27 m Pyh Mulo RL, JMI

Selkälökki 2.5. 50 p Out Sysmäjärvi ML, HR

Harnasalokki 10.4. 200 p Eno Uimaharju OS, 22.4. 120 p Joe Repokallio JMI

Neuruloikki 21.4. 400 p + 600 p Joe Repokallio + Iloaari-Karsikko JMI
 22.4. 600 m klo 5.00-13.30 Out Sysmäjärvi ML, HR, 23.4.
 1000 p Joe Hasanmiemi JH, 1.5. 1100 m klo 07.00-14.00
 Out Sysmäjärvi ML, HR, ja 500 p Lip Heponiemi PL

Pikkuloikki 19-23.5. 170-260 p Out Vuonos AJ, ML, HR, 20.5. yli 300 p
 Kon Pitkäranta MK, PL, 9.6. 150 p Joe Höyt.kan. JP

Sepelkyhky 12.4. 105 m klo 5.40-8.50 Pyh Mulo JP, 19.4. 9 + 138 m
 (Coi pal + sp.) klo 8.45-10.25 Pyh Mulo JP, 18-22.4.
 100-130 p Out Sysmäjärvi ML, HR, 22.4. 190 m klo 5.00-14.00
 Out Sysmäjärvi ML, HR, 23.4. 47 m + yli 150 p Vär Säpäri
 MK, PL, VT ym., 73 + 42 m (Coi pal + sp.) klo 4.00-14.00
 Pyh Elovaara RL, JMI, JP, 29.4. n. 250 p Värttsillä JP, KV

Uuttukyyhky 2.4. 11 m Pyh Mulo RL

Asio sp. 21.5. 2 + 1 + 1 m-NW klo 19-10-20.08 Out Sysmäjärvi AJ,
 ML, HR, 1 NE klo 5.25 Joe Limmunlahti JH, MK, PL ja 1 SW
 Rää Vuoniemi klo 15-20, MP

Tervapääsky 27.5. 120 p Out Vuonos ML, HR, 9.6. yli 200 p Joe Höyt.
 kan. RL, JP

Kiuru 11.4. 150 p Pyh Mulo RL, 12.4. 150 p Out Alavi JKI, ML, HR,
 13.4. yll 300 p Pyh Mulo JP ja 100 p Lip Lamminniemi EL

Haarapääsky 10.5. 40 p Eno Alusvesi Kle, PH

Räystäpääsky 21.5. 30 p Lie Sittalampi AH

Törmäpääsky (Suurmatt parvet 70 ja 95 yksilöä) ML

Pääsky sp. 30.5. 600 p Out Vuonos AJ

Mustavaris 8.4. 50 p Joe Repola PL, 9-10.4. 80-100 p Out Alavi JKI,
 ML, HR, 9.4. 100 m Out Sysmäjärvi HR, 14.4. 70 p Out Lap-
 pala ML, 13.4. 50 m Eno Kirkkonkiylä Kle, PH, 16.4. 50 p
 Vär Säpäri KV, 23.4. 40 m + 50 p Vär Säpäri MK, PL, VT

Naakka 31.3. 25 m Joe Niiniweara JP, 9.4. 20 m Out Alavi HR

Räkättiiraastas 20.4. 80 m Eno Jakojärvi Kle, PH, 21.4. 51 NW Joe Repo-
 kallio JMI, 10.5. 150 p Out Alavi HR

Kottarainen 28.3. 3 p Out Keakusta
 (31.3. 6 Lie Ränkäs AH)

Vihervarpunen 12.4. 2 m Joe Vehkalahti JMI 15.4. 1 m Joe Höyt.kan. JMI
 3.4. 1 m Out Matovaara 7.4. 20 p Joe Penttilä KV
 (6.4. 1° Lie Raubala RL)

Punavarpunen 17.5. 1 p Joe Repokallio JMI 18.5. useita hav. eripuo-
 (16.5. 1 p Jukka OJ, JMI)

Peippo 1.4. 4° p Toh Vepsä TE 2.4. 1 m Out Sysmäjärvi
 (31.3. 1° p Valtimo JKa)

Järripeippo 9.4. 1° p Out Sysmäjärvi
 (21.4. 5° Lie Soidinsuo MR)

Kultasirikka 31.5. 1° Joe Höyt.kan. PL 11.4. 1 p Joe Niiniweara JMI
 (6.6. 1° Lie Rimitra AH)

Peltosirikka 7.5. 1 p Lip k. K. 9.5. 1 p Pyh Mulo JP
 (13.5. 1° Lie Lamminkiylä EL)

Pohjansirikka 26.4. 2° p Out Sysmäjärvi 29.4. 1 p Out Sysmäjärvi
 (4.5. 2° Lie Korpjärvi MR)

Pajusirikka 9.4. 2 p Pyh Mulo RL, JP 11.4. 1 p Out Alavi
 (20.4. 4° p Valtimo JKa, HL, MH)

Lapinsirikka 11.4. 1 p Pyh Mulo JP 12.4. 1 p Pyh Mulo RL, JP
 (13.4. 2 p Valtimo HL)

Pulmunen 30.3. 30 p Toh Vepsä TE 31.3. 67 m Eno Uimaharju AA

Päämuutto (ei sisällä erillisistauksen havaintoja)

Silkkiuikku 2-6.5. 100-220 p Kon Pitkäranta MK, PL, JMI, JP
 6.5. 130 p Lip Heponiemi LK, 12.5. 100 p Out Sysmäj. AJ

Mustakurkku-u. 20.5. 14 p Out Vuonos AJ, ML, HR

Sinisorsa 28.4. n. 90 p Joe Höyt.kan. JMI, 2-6.5. 50-70 p Kon
 Pitkäranta JMI, JP ja 2.5. 85 p Lip Heponiemi PL

Tavi 6.5. 290 p Out Sysmäjärvi AJ, ML, HR, 200 p Kon Pitkär. JMI, JP
 12.5. 15 p Out Vuonos AJ

Heinästävi 6.5. 110 p Kon Pitkäranta JMI, JP, 9.5. 80 p Out Sysmä-
 järvi ML, HR

Jouhisorsa 6.5. 70 p Out Sysmäjärvi ML, 16.5. 40 p Vär Uudenkiylän-
 lampi PL, V. Rauste

Haapana 6.5. 8 p Kon Pitkäranta JMI, JP

Lapasorsa 4.5. 60 p Lip Heponiemi PL, 10.5. 100 p Out Sysmäj. ML

Punasotka 6.5. 100 p Kon Pitkäranta JMI, JP, 7.5. 110 p Out Sysmä-
 järvi ML

Tukkasotka 4.5. 60 p Kon Pitkäranta JMI, JP

Telkkä 28.4. n. 75 p Joe Höyt.kan. JMI, 2.5. 70 p Kon Pitkärän-
 ta JMI ja 100 p Lip Heponiemi PL, 6.5. 60 p Kon Pitkä-
 ranta JMI, JP, 9-10.5. 80-160 p Out Sysmäjärvi ML, HR

Uivelo 6.5. 5 p Kon Pitkäranta JMI, JP, 9.5. 5 p Joe Höyt.kan.
 JMI, 15.5. 4+4 p Out Vuonos + Sysmäjärvi AJ

Töytätyhyppä 11.4. 126 m + 60 p klo 12-15-14.40 Pyh Mulo JP
 12.4. 170 m klo 5.40-8.50 Pyh Mulo JP, 20.4. 110 p Pyh
 Mulo RL, 23.4. 192 m klo 04.00-14.00 RL, JMI, JP

Taivaanvaohi 6.5. n. 20 p Kon Pitkäranta JMI, JP, 7.5. 15 p Kon Pitkä-
 ranta Kle, PH, 10.5. 28 p Out Vuonos HR

Punakylkivaastas 10.5. 140 p Out Alavi HR, 150 p Out Lappala ML, 12.5.
 250/2parvea NE-N klo 21.00-21.30 Out Keakusta HR

Leulurastas 6.5. 15 Lie Mäntyvaara MR

Mustarastas 15.4. 5 p + 3 NW Joe Repokallio + Höyt.kan. JMI

Turdus sp. 9.5. yll 400 p Pyh Mulo JP, 10.5. 400 p Out Valkeavaa-
 ra HR, yll 300 p (Tur pil/ill) Pyh Mulo JP

Kottarainen 7.4. 220 p Joe Asevelkiylä JMI, 100 p Out Sysmäjärvi
 HR, 13.4. 200 p Pyh Mulo RL, 16.4. 100 p Lie Reposuo AH,
 22.4. 70 Lie Vuonijärvi MR

Niittykirvinen 15.4. 10 p Joe Höyt.kan. JMI, 24.4. 30 p Kon Pitkäranta
 JMI, 2.5. 20 p Kon Pitkäranta JP, 9.5. 15 p Out Sysmäjär-
 vi ML, HR

Västäräkki 24.4. 40 p Kon Pitkäranta PL, 29.4. 40 W Lie Lieksan-
 Jokiusuo AH, 6.5. 100 p Kon Pitkäranta JMI, JP

Keltävästär. 18.5. 150 p Out Vuonos AJ, 22.5. 130 p/m Out Vuonos ML,
 50 p Lie Kevätlahti EL, 23.5. 80 p Kon Pitkäranta PL, MK

Rautainen 22.4. 8 m klo 5.00-8.03 Out Sysmäjärvi ML, HR, 30.4. 3 p
 Pyh Mulo JP

Hemppo 8.4. 30 p Out Sysmäjärvi AJ, JKI, ML, HR, 17.4. 22 p Joe
 Asevelkiylä JMI

Urpiainen 9.4. 400 p Pyh Mulo RL, 11.4. 300 m klo 15.30-16.00 Out
 Sysmäjärvi JKI, ML, HR, 13.4. 200 p + 300 NW Joe Matala JH,
 21.4. 500 m-NW klo 07.10-12.20 Joe Höyt.kan. JMI, 22.4.
 250 SE Joe Höyt.kan. JMI, 23.4. 1358 (!) m klo 3.50-4.20
 Pyh Elovaara RL, JMI, JP

Peippo 12.4. 800 p Out Sysmäjärvi AJ, ML, HR, 13.4. yll 5000 p
 Pyh Mulo JP, 15.4. 897 m klo 5.20-9.50 Out Sysmäjärvi
 ML, 237 + 500 SW-E + p klo 6.10-14.00 Pyh Mulo RL, 17.4.
 ja 22.4. 500 p Lie Soidinsuo MR

Järripeippo 6.5. yll 100 p Joe Kulho-Oksola JP, 100 p Eno Jakojärvi
 Kle, PH, 20 p + 178 NW klo 17.50-42 Joe Höyt.kan. JMI,
 14.5. 300 m klo 4.40-7.10 Out Sysmäjärvi ML, 86 NE-E
 klo 6.00-8.00 Lie Mäntyvaara (Koivusuo) JMI

Pajusirikka 20.4. 20 p Joe Höyt.kan. JMI, 28.4. 20 p Joe Repok. JMI

Lapinsirikka 23.4. 61 m + 2 p Vär Säpäri MK, PL, VT, 8.5. 60 p Out
 Rikkaranta JV, 10.5. 100 p Out Lappala ML, 14.5. 50 p
 Pyh Mulo RL

Pulmunen 1.4. 50 p Pyh Mulo JP, n. 45 p/m Joe Limmunlahti JMI,
 1-2.4. 50-80 p Out Alavi HR, 2.4. 200 p Pyh Mulo RL,
 4.4. 300 p Pyh Mulo RL, 5.4. 70 p Pyh Niittylahti RL,
 13.4. 50 p Lip Lamminniemi PL

Muuton räätälyminen

Laaji Viimeinen havainto 2. viimeinen havainto

Kuikka 19.6. 15 juv/tp N Joe Höyt. kan. MK 28.5. 1 m Joe Höyt.kan. JH

Kaakkuri 26.5. 2 p Joe Höyt.kan. JMI 24.5. 2 p Out Rikkaranta JV

Silkkiuikku 31.5. 4 p Out Vuonos 30.5. 2 p Out Vuonos

Sinisorsa 6.5. 50 p Kon Pitkär. JMI, JP 3.5. 20 p Vär Säpäri JMI

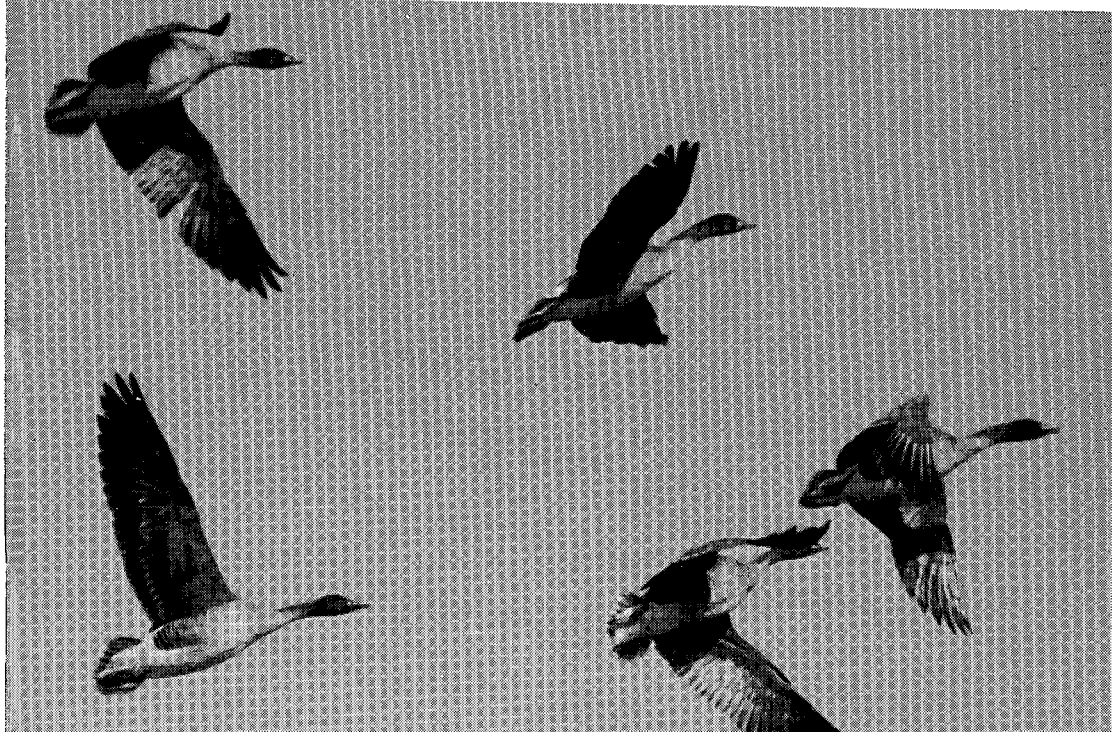
Tavi 13.5. 5 N Out Sysmäjärvi

Jouhisorsa 21.5. 1 NE " " 14.5. 2 p Joe Höyt.kan. JP

Pikueirri 16-17.6. 1 p Out Sysmäjärvi 9-6. 2 p Joe Höyt.kan. RL
 Lapinsirri 13.6. 1 p Out Vuonos 5.6. 1 p Out Vuonos
 Suosirri 18.6. 4 p Joe Höyt.kan. PL 17.6. 1 p Out Sysmäjärvi
 Jänkäsirriäinen 18.6. 2 p Out Vuonos 9-6. 1 p Out Vuonos
 Suokko 18.6. 1 p Joe Höyt.kan. PL 10.6. 1 p Out Vuonos
 Selkälökki 14.5. 1 m Out Sysmäjärvi 13.5. 4 p Out Vuonos KLe, PH
 2 m Out Sysmäjärvi
 Harmaalokki 10.5. 2 m Out Vuonos 6.5. 2 m Joe Höyt.kan. JMI
 Kalalokki 14.5. 1 m Out Sysmäjärvi
 Pikkulokki 18.6. 20 p Out Vuonos 17.6. 2 p Out Vuonos
 Neurulokki 14.5. 30 m Out Sysmäjärvi
 5 m Pyh Mälo RL
 Kalatiira 24.5. 2 m Out Vuonos
 Uttukyyhky 6.5. 4 m Kon Pitkär. JMI, JP
 Sepelekyyhky 18.5. 1 N Joe Linnunlahti PL 14.5. 23 m Out Sysmäjärvi
 Collumba sp. 23.5. 4 m Pyh Mälo JP
 Suopöllö 21.5. 1 NW Kon Pitkäranta PL, MK
 Tervapääsky 12.6. 30 m Out Vuonos
 Kluru 14.5. 2 m Out Sysmäjärvi 13.5. 1 m Out Sysmäjärvi
 Räsypääsky 20.5. 2 m Out Vuonos
 Haarepääsky 23.5. 2 m Joe Höyt.kan.
 Mustavaris 22.5. 1 m Valtimo 21.5. 10 p Vär Unsikyä KV
 1 m Pyh Mälo RL, JMI
 4 m Out Vuonos
 2 m Out Sysmäj.
 2 m Lile Riikolan pel-
 lot EL
 Naakka 21.5. 1 Lile Riikolanpelot EL 14.5. 2 m Out Sysmäjärvi
 Kulorastas 14.5. 1 m Out Sysmäjärvi 13.5. 1 m Out Sysmäjärvi
 Räkätirastas 20.5. 1 m Joe Höyt.kan. RL 14.5. 10 m
 Laulurastas 17.5. 2 m Out Sysmäjärvi 13.5. 1 m
 Punakylkir. 14.5. 10 m
 Rautainen 16.5. 1 m
 Metsäkivinen 23.5. 1 m Joe Huikkala JMI 20.5. 1 m Out Matovaara
 Niittäkivinen 17.5. 3 m Joe Niinivaara JMI 14.5. 2 m Out Sysmäjärvi
 Lapinkivinen 1.6. 1 NW Joe Höyt.kan. PL 31.5. 3 p Out Vuonos
 Västäräkki 14.5. 5 m Out Sysmäjärvi 10.5. 34 p Eno Alusvesi KLe, PH
 Keltavästär. 24.5. 2 m Out Vuonos 23.5. 8 m Out Sysmäjärvi
 Tilhi 31.5. 2 m Out Sysmäjärvi 17.5. 1+3 N Lile Raubala EL
 Lapinharikka 30.4. 1 p Joensuu KLe PH
 Kotkäräinen 8.5. 3 m Joe Höyt.kan. JMI 2.5. 15 p Kon Pitkär. KLe, PH
 Tikki 1.5. 1 m Out Sysmäjärvi
 Vinervarpunen 10.5. 8 m Out Kesusta 6.5. 1 m Kon Pitkär. JMI, JP
 Urpainen 9.5. 1 m Joe Siilainen JMI 8.5. 1 m Joe Siilainen JMI
 Lapinsirriku 16.5. 1 p Kon Pitkäranta JMI 14.5. 1 m Ilo Hattuvaara JMI
 Pajusirriku 14.5. 1 m Out Sysmäjärvi
 Pilmunen 8.5. 1 p/m Joe Höyt.kan. JMI 30.4. 19 p Joe Höyt.kan. RL

Haapana 21.5. 5 N Out Sysmäjärvi 19.5. 2 p/NE Out Sysmäjärvi
 24 p Lile Suurselkä EL
 Lapaorsa 21.5. 3 p Joe Höyt.kan. KLe, PH 8.5. 2 p Joe Höyt.kan. JMI
 Punasotka 14.5. 3+1 m Out Sysmäjärvi 13.5. 1 m Out Sysmäjärvi
 Tukkasotka 21.5. 12 N 19.5. 50 p/NE
 Telkkä 15.5. 8+2 p NE 9.5. 20 p Joe Höyt.kan. JMI
 18.6. 1+2 p PL
 Alli 21.6. 2 p Lile Suurselkä EL 22.5. 1 p Out Vuonos
 Mustalintu 31.5. 40 p Joe Höyt.kan. PL 19.5. 3 NE Joe Linnunlahti PL
 Isokoskelo 14.5. 6 p Joe Höyt.kan. JH, JP
 Metsähani 21.5. 28 E Out Vuonos
 Anser sp. 23.5. 67+14 m Out Vuonos 21.5. 110 m Pyh Mälo JMI, JP
 Leulujoutseen 4.6. 1 m Out Sysmäjärvi KLe, PH 20.5. 1 p Out Sysmäjärvi
 Hiirihaukka 21.5. 1 m Out Sysmäjärvi
 1 NE Rää Vuoniemä MK, PL
 Piekana 6.5. 1 p Valtimo JKa 2.5. 1 m Kon Pitkär. JMI, JP
 Buteo sp. 8.5. 1 m Out Matovaara 3.5. 5 m Vär Säpäri JMI
 Varpushaukka 24.5. 1 N 21.5. 2 m Pyh Mälo JP
 Kanahaukka 1.5. 2 m Out Sysmäjärvi 27.4. 1 NE Vär Säpäri PL, KV
 Mehiläishaukka 3.6. 1 p Lip Rihilampi JP
 Ruskosuuhaukka 23.5. 1 p Kon Pitkär. MK, PL 21.5. 4 m Joe Höyt.kan. KLe, PH
 1 p Valtimo
 Sinisuuhaukka 16.5. 1 p Pyh Niittylähti RL 13.5. 1 p Pyh Mälo RL
 Kälesääski 27.5. 1 m Out Vuonos 14.5. 1 p Kon Pitkär. KLe, PH
 Tuullihaukka 7.5. 1 m Out Matovaara 1.5. 1 m Out Sysmäjärvi
 Ampuhaukka 21.5. 1 p Pyh Mälo JP 5.5. 2 p Valtimo JKa
 Kurppi 30.5. 3 m Eno Uimaharju (AA) 28.5. 2 p Pyh Mansikka-aho JP
 2 m Out Hautalampi
 Tyttöhöyppä 19.5. 4 m Out Sysmäjärvi 18.5. 1+1 m Joe Linnunl. PL
 Tylli 28.6. 1 p Out Vuonos 26.6. 1 p Out Vuonos
 Pikkuuovi 16.5. 1 p Out Sysmäjärvi 15.6. 1 p Out Vuonos
 Tundrakurmitse 19.6. 1 m Out Vuonos 21.5. 3 m Joe Höyt.kan. KLe, PH
 Kapustarinta 22.5. 1 p Out Alavi
 Taivaanvuohi 13.5. 4 m Pyh Mälo RL
 2 p Joe Siirkkala JMI
 Isokuovi 18.5. 1 m Out Sysmäjärvi 15.5. 1 m Out Sysmäjärvi
 Pikkuuovi 4.6. 1 p Out Vuonos 25.5. 2 Lile Kevätlahti EL
 Metsäviklo 15.5. 1 p Out Sysmäjärvi 12.5. 1 p Out Sysmäjärvi
 Liro 5.6. 1 äänt. Joe Höyt.kan. PL 3.6. 1 p Joe Höyt.kan. PL
 Rantasipi 19.5. 2 p Out Sysmäjärvi 15.5. 1 p Out Sysmäjärvi
 Punaajakaviklo 5.6. 1 p 4.6. 1 p Out Vuonos KLe, PH
 Valkoviklo 9.6. 2 p Joe Höyt.kan. JP 5.6. 2 p Joe Höyt.kan. PL
 Mustaviklo 1.6. 1 p Out Sysmäjärvi 22.5. 4 p Out Sysmäjärvi

Metsähanhia (Valok. K. Varonen)

KEVÄÄN ISOT LINNUT

Arto Juvonen

Kevään aikana havaittiin hanhia, joutsenia ja kurkia enemmän kuin yhte-
 näkään aikaisempaan keväänä. Suotuisan kevään lisäksi tämä johtui myös
 kasvaneesta aktiivisten kenttämiesten määrästä ja uusista innokkaista
 harrastajista ympäri maakuntaa.

HANHET

Huippukovan hanhimuuton aloitti 31.3. Out Sysmäjärvellä nähty poikkeuk-
 sellisen aikainen metsähani (Afab). Seuraava havainto tehtiin vasta
 kahden viikon kuluttua 13.4. Ensimmäinen hyvä hanhimuutto sattui yhteis-
 havainnointipäivänä 23.4., jolloin havaittiin 236 yks. 35 parvessa (tun-
 nistettiin 76 metsähanhea, 100 Anser sp:tä ja tundrahamia (Aalb). Seu-
 raava huippu oli 30.4-2.5. Tällöin laskettiin 624 muuttavaa hanhea (388
 Metsähanhea) ja lisäksi monin paikoin paikallisia hanhia. Kevään 1975
 tapaan tapahtui päämuutto myöhään, vasta 13-16. toukokuuta. Metsähanhien
 lisäksi muutti mukana epäilemättä myös tundrahamia, joista tehtiinkin
 muutama havainto. Massajakson aikana havaittiin yhteensä 2205 hanhea,
 joista määritettyjä metsähanhia oli 640 yks. ja Anser sp:tä 520 yks.
 Muutto oli voimakkainta 14.5., yhteensä 1100 hanhea. 13.5. oli selvä
 huippu klo 11.30-14.30, kun taas 14.5. hanhet muuttivat melko tasai-
 sesti auringon noususta auringon laskuun. Kevään aikana nähtiin myös
 paikallisia hanhia poikkeuksellisen paljon. Parhaita metsähanhipaikko-
 ja olivat Val Nuolikoski (suurin määrä 8.5. 130 p JKa, HL) ja Val Kar-
 häranta (3.5. 150 p JKa), Out Sysmäjärvi (30.4. 95 p ML, HR) ja Kon Pit-
 käranta (1.5. 100 p PH, KLe). Viimeiset metsähanhet, 28 yks., muuttivat
 21.5. E Out Vuonoksessa, ja viimeiset Anser sp:t 3.5. 67 + 14 m Vuo-
 noksessa. Koko kevään aikana havaittiin todennäköisiä eiarttisia han-
 hia yhteensä 5300 yksilöä, joista metsähanhia määritettiin noin 1760
 yks. ja Anser sp:tä noin 1270 yksilöä.

	-10.4.	11-20.4.	21-30.4.	1-10.5.	11.5.-	Yhteensä
Hiirihaukka (Bbut)	0	28	132	19	1	180
Piekana (Blag)	0	55	212	13	0	280
Buteo sp.	0	43	253	15	0	311
Mehiläish. (Papi)	0	0	0	0	6	6
Kanahaukka (Agen)	3	3	10	10	0	26
Varpushaukka (Anis)	3	29	126	37	4	199
Accipiter sp.	2	3	7	6	1	19
Sinisuohaukka (Ccyg)	0	17	43	13	4	77
Kalasaäski (Phal)	0	0	23	28	6	57
Nuolihaukka (Fsub)	0	0	1	2	6	9
Ampuhaukka (Fcol)	7	3	19	10	4	43
Tuulihaukka (Ftin)	4	16	27	6	1	54
Yhteensä	19	197	853	159	33	1261

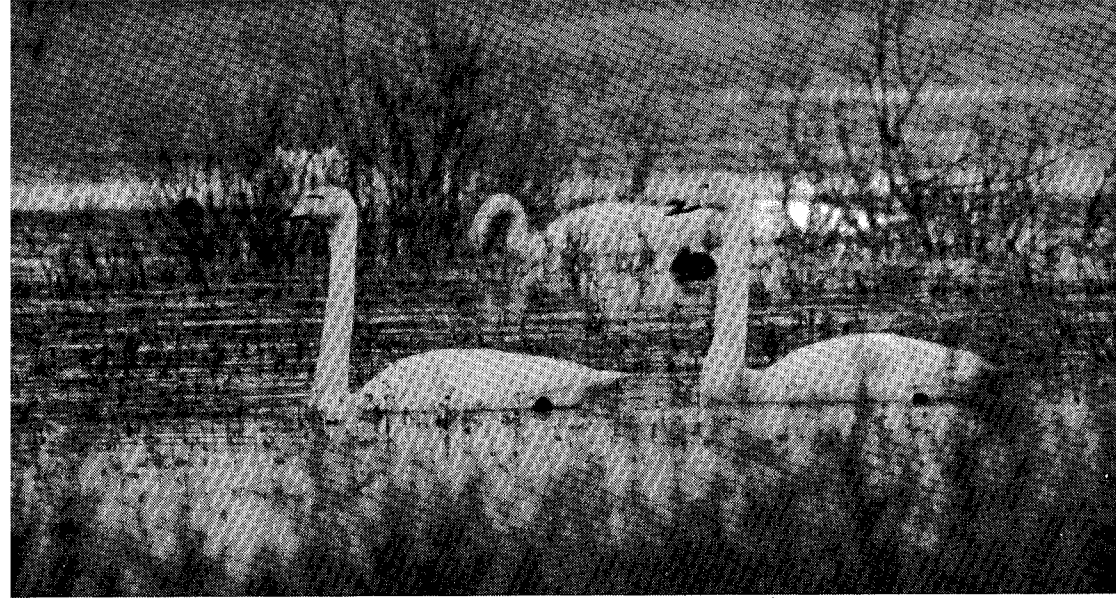
Taulukko 1. Kevään 1978 petomuutto Pohjois-Karjalassa.

Hiirihaukan ja piekanan muutto oli voimakasta, samaa suuruusluokkaa kuin keväällä 1975 (KAPANEN 1975). Se käynnistyi kummallakin lajilla tunnustellen jo ennen 15.4. Muuton päävaiheen kulku selviää seuraavista havainnoista: (summat hiirihaukka+piekana+Buteo sp.)

18.4. Pyh Mulo	12.00-13.45	1 + 4 + 0	JP
19.4. Pyh Niittylahti	8.45-10.20	5 + 7 + 1	JP, RL
20.4. Pyh Niittylahti	7.25-10.05	3 + 4 + 8	JP
20.4. Pyh Mulo	12.55-14.00	3 + 2 + 17	JP
21.4. Pyh Niittylahti	5.45-10.30	8 + 8 + 113	JP, RL
21.4. Joe Höyt.kanava	7.25-15.45	48 + 20 + 25	JMI, PL
22.4. Out Sysmäjärvi	7.10-12.30	0 + 7 + 6	ML, HR
23.4. Out Sysmäjärvi	4.00-14.00	8 + 22 + 8	JKI, ML, HR
23.4. Pyh Elovaara	4.00-14.00	5 + 6 + 22	RL, JMI, JP
23.4. Vär Sääperi	4.00-14.00	8 + 4 + 9	MK, PL, VT
1.5. Out Sysmäjärvi	7.00-12.15	6 + 3 + 6	ML, HR

24-30.4. muutto oli laimeaa. Huippupäivän 21.4. summassa on huomattava, että Niittylahden ja Höyt.kanavan Buteoista osa lienee samoja. Käytännössä näiden erottelu on kuitenkin mahdotonta. Oman lukunsa muodostavat paikalliset piekanat Valtimon Nuolikoskella: 20.4. 9, 21.4. 9, 22.4. 9, 24.4. 11, 27.4. 24 ja 29.4. 7. Yhteensä Buteoita nähtiin 771. Muutto lopahti molemmilta lajeilta nopeasti toukokuun alkupäivinä muutamia harhailijoita lukuunottamatta. Mehiläishaukkoja näkyi 21.5. lähtien tavanomaisen vähän. Kanahaukkoja näkyi kovin vähän, 26, kun taas varpushaukalta todettiin melko vahvaa muuttoa. Ennen 10.4. tehdyt havainnot olivat kaikki Joensuuista, joten niillä voi olla yhteyttä talvehtiviin lintuihin, mutta heti 10.4. lähtien lajia alkoi näkyä laajemmalti ympäri maakuntaa. Kuun lopulla voitiin todeta kaksi muutonhuippua seuraavasti: (varpushaukka+Accipiter sp)

21.4. Joe Höyt.kanava	7.25-15.45	4 + 2
21.4. Pyh Niittylahti	5.45-10.30	5 + 3
22.4. Out Sysmäjärvi	8.00-13.30	8 + 0
22.4. Joe Höyt.kanava	7.30-9.30	7 + 0
23.4. Vär Sääperi	4.00-14.00	22 + 0
23.4. Out Sysmäjärvi	4.00-14.00	14 + 1
1.5. Out Sysmäjärvi	7.10-13.30	13 + 1

Sinisuohaukka-♀ ja varis.
(Valok. K. Varonen)

Laulujoutsen (Valok. K. Varonen)

JOUTSENET

Ensimmäiset laulujoutsenet (Ccyg), 3 yks., uiskentelivat 2.4. Enon Alusvedellä (PH, KLe) ja seuraavan kerran 9.4. havaittiin 4 paikallista valkokaulaa Enon Ahvenisella (VT). Vilkkaimpia muuttopäiviä oli 23.4., jolloin laskettiin 59 Cygnusta, joista 35 määritettiin laulujoutseniksi. 1.5. oli myös hyvä muuttopäivä, ja tällöin havaittiin 66 yks. 5 parvessa, joista suurimmassa parvessa 25 N Out Harmaasalossa (JKI). Suuria paikallisia määriä tavattiin seuraavasti: 1-9.5. 1-20 yks. (vähintään 30 eri yks.) Out Sysmäjärvellä (ML, HR ym.), 1.5. 21 yks. Kon Pitkäranassa (PH, KLe), 4.5. 30 p Lie Jauhiaisella (MR) ja 13.5. 24 p Pol Nisäjärvellä (JH, PL). Viimeinen muuttaja nähtiin 4.6. Sysmäjärvellä (PH, KLe). Lisäksi keväällä havaittiin pikkujoutsenia (Ccol) ja kyhmyjoutsen (Colo) maakunnalle uutena lajina (havainnot julkaistaan v. 1978 rariteettikatsauksessa). Kevään aikana havaittiin laulujoutsenia ja Cygnus sp:tä ennätysmäärä, yhteensä 415 yksilöä.

KURJET (Ggrus)

Kevään ensimmäinen havainto tehtiin 9.4. 2 S lentävästä kurjesta Out Sysmäjärvellä (ML, HR). Seuraavat havaittiin vajaan viikon kuluttua 15.4. Muutosta voidaan erottaa kaksi huippua: 21-23.4 270 yks. ja 30.4 -2.5. 387 yks. Kevään aikana havaittiin useita Pohjois-Karjalan oloissa suuria parvia: 27.4. 48 p ja 30.4. 56 m Lie Soidinsuolla (MR), 27.4. 37 p (PL, KV) ja 29.4. 59 p Vär Sääperinjärvellä (JMI, JP, KV), 4.5. 31 m Val Karhunpää (HL, JKa) ja vielä 16.5. 30 N Out Matovaarassa (ML). Viimeiset 3 muuttavaa kurkea nähtiin 30.5. Enon Uimaharjussa (AA). Kevään kurkisumma 1124 yksilöä 192 parvessa on uusi ennätys.

PEDOT

Jouni Pursiainen

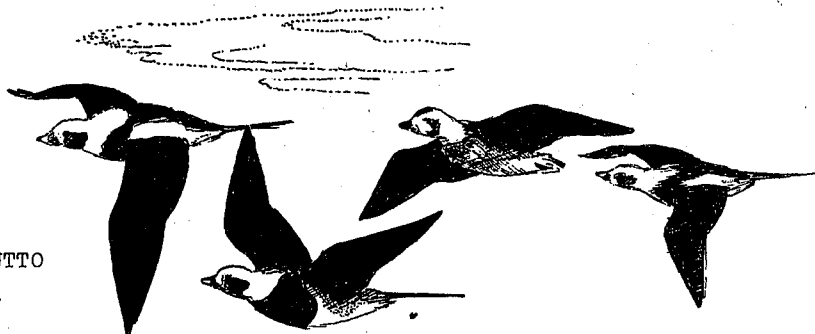
Perinteisesti Joensuusta, Outokummusta ja Pyhäselästä tuli runsaasti havaintoja, mutta nyt muun maakunnan, etenkin Lieksan, Juuan ja Värttilän osuus on kasvamassa. Yhteenvedossani en ole kiinnittänyt erityistä huomiota ensimmäisiin ja viimeisiin muuttajiin, jotka suurempaan tarkkailijajoukkoon perustuen löytyvät fenologiakatsauksesta, vaan olen pyrkinyt täsmentämään taulukon tietoja.

Ruskosuohaukka nähtiin neljästi: 3.5. ilm. ♂ Vär Sääperi, 4.5. ♀ Val Karhunpää, 7.5. ♀ Joe Höyt. kanava ja 21.5. 1 Joe Höyt. kanava. Sinisuohaukkoja näkyi eniten Valtimossa 14.4.-5.5. yhteensä 29. Selvää huippua ei ollut, ellei sellaiseksi lasketa 23.4., jolloin Vär Sääperillä muutti 7 sinisuota. Tosin runsaimmin havaintoja tehtiin Buteoiden vilkkaimpana liikeaikana 20.4.-2.5. Lisäksi nähtiin 5 Circus sp:tä. Kalasääskistä lähes puolet nähtiin Outokummussa (25), missä tehtyjen havaintojen perusteella 29.4.-2.5. oli vilkkainta muuttokautta, yhteensä 14 m.

Sekä ampu- että tuulihaukkahavainnot jakautuivat normaalisti maaliskuun lopusta toukokuun puoliväliin ilman terävää huippua. Päämuuttoon viittaava havainto tehtiin kummallakin lajilla 23.4. Vär Sääperillä: kumpiakkin 4 muuttavaa.

KIRJALLISUUS

KAPANEN, M. 1975: Kevään 1975 petolinnut. - Siipirikko 2/1975: 22-24.

ARKTINEN MUUTTO

Arto Juvonen

GAVIAT

Ensimmäinen Gavia sp näyttäytyi 5.5. Enon Alusvedellä (PH,KLE). Seuraavana päivänä havaittiin jo 9 Gaviaa. Muutto kesti poikkeuksellisen pitkään (lähes 2 kk) ja siinä oli havaittavissa kaksi huippua: 13-16.5. 207 yks. ja 21-25.5. 171 yksilöä. Suurimmat parvet olivat: 13.5. 40 Gavia sp:tä + 7 kuikkaa (Garc) ja 14.5. noin 40 kuikkaa p Out Sysmäjärvi (PH,KLE,ML,HR), 23.5. 32 Gavia sp:tä NE Kon Pitkärannassa (MK, PL) ja 25.5. 41 Gavia sp:tä NE Joe Kukkosensaaressa (MK). Ilmeisesti pesimättömien lintujen muutto jatkui läpi kesäkuun, sillä esimerkiksi 19.6. muutti 15 juv./talvipukuista kuikkaa N Joe Höytiäisen kanavalla (MK). Gaviasumma oli noin 585 yksilöä, joista kuikkia määritettiin 207 yks. ja kaakkureita (Gste) 16 yks.

ALLI (Chye) JA MELANITAT

Ensimmäiset mustalinnut (Mnig) saapuivat Pohjois-Karjalaan 6.5., jolloin havaittiin yhteensä 43 yks. 3 paikassa. Allien (Chye) muutto aloittivat 11.5. Out Keskustassa nähdyt 5 muuttavaa lintua (HR). Ensimmäinen kohtuullinen muuttopäivä oli 19.5., jolloin havaittiin jo 1400 allia/melanittaa. Mahtava päämuutto tapahtui 21.5. Tällöin koko maakunnan summa oli huikeat 31000 yksilöä. Parhaat paikat olivat: Pyh Mulo klo 7.45-15.15 ja 18.05-20.20 noin 12600 allia/melanittaa, 3265 allia ja 1560 mustalintua (RL,JMi,JP) ja Rää Vuoniemi klo 11.00-14.45 8140 allia, 20 mustalintua, 21 pilkkasiipeä (Mfus) ja 1910 tunnistamattonta vesilintua (MK,PL), Joe Linnunlahdella klo 3.45-9.00 850 allia, 770 mustalintua ja 330 allia/melanittaa (JH,MK,PL) sekä Toh Nikunvaarassa klo 13.25-22.30 735 allia ja 1640 allia/melanittaa (TE). Mulossa ja Vuoniemessä havaittiin huippunoin klo 13-14 aikana noin 7000 yks. ja molempien paikkojen suurin parvi oli noin 1200 yks. Aamulla muuttavien vesilintujen joukosta oli huomattava osa mustalintuja ja päivällä taas lähes kaikki olivat alleja. Vesäisirintaman kulkureittiä kuvaa hyvin se, ettei Outokummussa nähty koko päivän aikana kuin 19 vesiäistä, vaikka siellä retkeiltiin lähes läpi päivän (8-22). 22.5. oli maakunnan summa 1380 yks. ja 23.5. noin 2600 yksilöä. 25.5. laskettiin kauden suurimmat paikallisten määrät, Pyh Mulossa 1500 allia

(RL,JP) ja Kukkosensaaressa 1280 allia. Viimeiset mustalinnut nähtiin 31.5. 40 yks. Höyt. kanavalla (MK,PL) ja 18.6. viimeiset 3 p allia Höyt.kanavalla (PL). Kevään aikana nähtiin yhteensä 41000 vesiäistä, joista määritettiin alleja noin 20000, mustalintuja 3800 ja pilkkasiipeä 72 yksilöä.

LAPASOTKA (Amar)

Seuraavat havainnot ilmoitettiin: 13.5. 3♂ NE Sysmäjärvellä (ML,HR), 21.5. 3♂ + 2♀ Lie Siikaselällä (EL) ja 3♂ + 2♀ Vuoniemessä (MK,PL) sekä 24.5. 9♂ NE Sysmäjärvellä (HR).

HANHET (Branta/Anser)

Valkoposkihanhien (Bleu) kevätmuuttoa on saatu aikaisemmin seurata vuosina 1973 ja -75. Kuluneena keväänä massapäivä oli 21.5., jolloin itätuuli painoi valkoposket lännemmäksi sisämaahan. Hanhia näkyi koko Outokummun kaakkoispuolisessa Pohjois-Karjalassa samoin kuin vesiäisiä, Outokummussa nähtiin vain 120 hanhi sp:tä. Muutto kesti aamusta iltaan ollen voimakkaimmillaan aamupäivällä. Parhaat paikat olivat: Linnunlahti klo 4.45-8.30 51 valkoposkea ja 1015 hanhi sp:tä (JH,MK,PL), Mulo klo 7.45-15.15 706 valkoposkea ja 2200 hanhi sp:tä (RL,JMi,JP), Vuoniemi klo 11.00-14.45 110 valkoposkea ja 310 hanhi sp:tä (MK,PL) ja Nikunvaara klo 10.30-17.00 320 valkoposkea ja 830 hanhi sp:tä (TE). Lisäksi havaittiin Pyh Koivusillassa 100 ja Rää Oravisalossa 80 m hanhea (VT). Koko Pohjois-Karjalan summa oli 1467 valkoposkea ja 5388 hanhi sp:tä. Muita määritettyjä olivat vain 9 sepelhanhea (Bber) Vuoniemessä (MK,PL) ja 110 Anser sp:tä Mulossa (JMi,JP). Massamuuton ulkopuolella havaittiin arktisia hanhia seuraavasti: sepelhanhia 13.5. 70 ENE Sysmäjärvellä (ML,HR) ja 28.5. 45 N Höyt. kanavalla (JH), valkoposkia 17-19.5. 1 p Lie Riikolanpellot (AH,JHe) ja 23.5. 37 NE Linnunlahdella (P. Puustinen) ja 25.5. 60+60+60 m Nikunvaarassa (TE) sekä hanhi sp:tä 22.5. 24 m Linnunlahdella (PPu) ja 80 ENE Kukkosensaaressa (MK).

KAHLAAJAT

Kustakin lajista on esitetty taulukossa muuton huippu. Pääosa havainnoista tuli vanhoilta tutuilta paikoilta. Normaalina hieman runsaampaan esiintyvistä tylli, isosirri, lapinsirri, pikkusirri, vesipääsky ja jänkäsirriäinen. Muita lajeja tavattiin kovin vähälukuisesti, mm. suosirri suorastaan loisti poissaolollaan verrattuna edellisestä kevääseen, ja punakuiristakin tehtiin vain kolme havaintoa. Tyllien muutto venyi todella pitkäksi (ks. taulukko), sillä esiintyminen Outokummun kahlaajapaikoilla jatkui aina heinäkuulle! Isosirrin kesäkuisesta massamuutosta antoivat aavistuksen 15.6. Out Vuonoksessa nähdyt 2 yks. ja Höyt. kanavalla 17.6. 28 ja 18.6. 30 levähtävää lintua. Suosirrin massat menivät miltei pysähtymättä maakunnan kahlaajarannoille. Jänkäsirriäisen massamuutto tapahtui totuttuun tapaan nopeasti ajalla 29.5.-1.6. (111 yks. kevään 124 yksilöstä).

Laji	Huippu
Meriharukka (Host)	?
Tylli (Chia)	22.5-18.6. (24.5. 30 L.K., 3.6. 21 ja 18.6. 30 H.k.)
Tundrakurmitsa (Psqu)	? mm. 5.6. 7 N H.k.
Punakuiri (Llap)	18.5. 80 m O.S.
Punajalkaviklo (Ttot)	?
Isosirri (Ocan)	17.6. 28 ja 18.6. 30 p H.k.
Suosirri (Calp)	30.5. 30 K.P. ja 220 p H.k.
Pikkusirri (Cmin)	22-23.5. 8 p O.V.
Lapinsirri (Ctem)	19-27.5. (19.5. 26 ja 22.5. 29 O.V.)
Vesipääsky (Piob)	28.5. 49 p + 8 m O.S. ja 7 m O.V.
Jänkäsirriäinen (Lfal)	29.5.-1.6. (30.5. 9 m + 24 p O.V.)

Lyhenteet: H.k. = Höyt. kanava, O.S. = Out Sysmäjärvi, O.V. = Out Vuonos, L.K. = Lie Kevätlahti, K.P. = Kon Pitkäranta

Taulukko 1. Arktisten kahlaajien muuton huippu keuhällä 1978.

YHTEISMUUTONHAVAINNOINTI POHJOIS-KARJALASSA KEVÄÄLLÄ 1978

Mauri Leivo

Pohjois-Karjalassa järjestettiin keväällä 1978 yhdeksännen kerran yhteismuutonhavainnointi päivämäärän 23.4. ollessa tällä kertaa aikaisempi kuin edellisinä keväinä. Alunperin piti havainnointia olla myös 30.4., mutta sääolojen takia ei miehitystä saatu tällöin havaintopaikoille.

Niinpä useiden tiedustelujen ja puhelinsoittojen tuloksena saatiin seuraavat kuusi havainnointipistettä miehityksiksi:

1. Värtsilä, Sääperinjärvi klo 4.25-14.00: M. Kapanen, P. Liimatta, ja V. Turunen
2. Pyhäselkä, Hammaslahti (Elovaara) klo 4.00-14.00: R. Laitinen, J. Miettinen ja J. Pursiainen
3. Joensuu, Höytiäisen kanava klo 4.30-13.00: P. Puustinen (4.30-6.00), T. Joronen (6.00-7.30) ja E. Tuomisto & A. Vähätalo (7.30-13.00)
4. Outokumpu, Sysmäjärvi (Aittoharju) klo 5.00-14.50: J. Kinnunen (11.40 saakka), M. Leivo ja H. Räsänen
5. Eno Uimaharju klo 5.00-14.30: A. Airaksinen ja O. Saaristo
6. Liekka, Timitranniemi klo 5.00-11.15: A. Hämäläinen (5.00-7.00 ja 10.00-11.15), J. Korpelainen (7.30-9.45) ja J. Heikkinen (9.45-10.30)

Kaukoputki oli käytössä havaintopisteissä 1, 2 ja 4 (näissä koko ajan) sekä pari tuntia pisteessä 3.

Havainnointiverkoston oli tarkoitus käsittää kaikkiaan kuusi havaintopistettä eri puolilla Pohjois-Karjalaa. Kuitenkin todellisuudessa verkoston muodostivat Värtsilän, Pyhäselän ja Outokummun havaintopisteet, sillä niin selvästi jäi jälkeen kolme muuta pistettä.

Vaikuttaa siltä, että joissakin paikoissa esiintyi muistiinpanoissa laiminlyöntejä, mikä lienee suurinta pikkulintu sp:n ja muutaman pikkulintulajin kohdalla. Myös havainnoinnissa ja havainnointipaikan valinnassa lienee parantamisen varaa. Mielestäni nykyisellä Pohjois-Karjalan ornitologijoukolla pitäisi saada vähintään 8-10 havaintopisteeseen tehokasta (!) muutontarkkailua. Tällöin olisi mielekäästä vertailla esim. yksilömääriä, lajikoostumuksia, muuttoaikoja jne. eri havaintopisteiden kesken.

Sääolot: Pilvisyys oli 20-50 %:n luokkaa koko päivän. Lämpötila oli aamulla klo 4.00 n. -5°C ja kohosi päivällä n. +5°C:een. Tuuli oli aamulla keskimäärin 2 bf N:sta, mutta kääntyi keski-iltapäivällä W:een voimistuen samalla 3-4 bf:iin.

Isot linnut

Hanhia nähtiin melko paljon Värtsilän, Outokummun ja Enon havaintopisteissä summien ollessa 85, 61 ja 51 yksilöä. Värtsilässä muuton huippu osui klo 8 ja 9 välille, jolloin nähtiin kaikkiaan 61 yksilöä. Outokummun ensimmäinen huippu oli klo 9-10.00, muuton mennessä etelän puolelta, ja toinen huippu klo 12-13, jolloin nähtiin voimakkaan länsituulen saattamana yht. 6 parvea, nyt yksinomaan pohjoispuolelta. Enossa havaittiin muuton huippu klo 13:n jälkeen. Muista havaintopisteistä vain Pyhäselässä nähtiin hanhia, jossa päivän aikana havaittiin yhteensä 34 yksilöä.

Joutsenet olivat melko hyvällä muuttotuulella, sillä parhaimmaksi summaksi saatiin Värtsilän 27 yksilöä 6 parvessa, jotka kaikki havaittiin klo 8-9.00. Muissa havaintopisteissä nähtiin yhteensä 25 yksilöä, joten päivän summaksi kertyi melko mukavat 52 yks. 12 parvessa.

Kurjissakin erottui Värtsilä 64 yksilöllään selvänä ykkösenä. Muissa pisteissä nähtiin yhteensä vain 35 kurkea. Kurki muutti kaikissa havaintopisteissä tasaisesti ilman huippuja.

	1.	2.	4.	5.	6.	yht.
Metsähanhi (Afab)	48/9	-	9/3	15/2	-	72/14
Anser	9/2	10/1	27/7	36/4	-	82/14
Anser/Branta	26/5	24/3	13/2	-	-	63/10
Hanhet yht.	83/16	34/4	49/11	51/6	-	217/37
Laulujoutsen (Ccyg)	10/3	-	11/1	2/1	-	23/5
Cygnus sp.	15/2	8/2	4/2	-	-	27/6
Joutsenet yht.	25/5	8/2	15/3	2/1	-	50/11
Kurki (Ggru)	64/15	21/6	4/2	-	10/1	99/24

Taulukko 1. Hanhien, joutsenten ja kurjen yksilömäärät eri havaintopisteissä. Joensuu on jätetty pois, koska sieltä ei saatu näistä havaintoja.

Pedot

Buteoita riitti sentään vielä tarkkailupäivällekkin, vaikka niiden pääjoukot menivät jo 21.4. (lähies viikon normaalia aikaisemmin). Eniten buteoita nähtiin Outokummussa: 8 hiirihaukkaa, 21 piekanaa ja 10 sp:tä. Pyhäselässä kirjattiin 5+6+22 yksilöä ja Värtsilässä jo selvästi vähemmän 5+6+9 yksilöä. Muista pisteistä nähtiin buteoita vain Enossa (1+0+3). Mainittakoon, että Outokummussa piekanat ja kautuivat seuraavasti: 5 juv. ja 4 ad. lintua.

Varpushaukasta saatiin Värtsilän ja Outokummun havaintopisteissä melko mukavat lukemat, edellisessä 16 ja jälkimmäisessä 11 muutta-

vaa. Lisäksi Pyhäselässä huomattiin 2 muuttajaa. Kanahaukkoja määritettiin 6 yksilöä, joista Värtsilässä 1, Joensuussa 2 ja Enossa 1. Sinisuhaukkojen määrä riippuu paljolti havainnointipaikasta. Värtsilän havainnointipaikka sijaitsi suurella peltoaukealla, joten ei-pä ihme, että siellä kirjattiin päivän suurin lukema 7 yks. (4♂3♀♀). Outokummussa nähtiin 2♂ sinisuhaukkaa ja 1 Circus sp. (todennäköinen sinisuo). Kalasaäskiä kertyi yhteensä 4, joista 3 Värtsilässä ja yksi Enossa. Falcoja nähtiin vaatimattomasti vain 8 yksilöä (6 tuulija 2 ampuhaukkaa) ja niistä Värtsilässä 6.

	1.	2.	3.	4.	5.	yht.
Hiiirihaukka (Bbut)	5	5	-	8	1	19
Piekana (Blag)	6	6	-	21	-	33
Buteo sp.	9	22	-	10	3	44
Varpushaukka (Anis)	16	2	-	11	-	29
Kanahaukka (Agen)	1	-	2	2	1	6
Accipiter sp.	-	1	-	1	-	2
Sinisuhaukka (Ccy)	7	-	-	2	-	9
Circus sp.	-	-	-	1	-	1
Kalasaäski (Phal)	3	-	-	-	1	4
Ampuhaukka (Fcol)	2	-	-	-	-	2
Tuulihaukka (Ftin)	4	1	-	-	1	6
Tuuli/Ampuh. (Ftin/Anis)	-	1	-	-	+	1
Iso peto	1	-	-	-	-	1
Peto sp.	-	-	1	-	-	1
	54	38	3	56	7	157

Taulukko 2. Petolintujen yksilömäärät eri havaintopisteissä. Lieksa on jätetty pois, koska siellä ei nähty yhtään haukkaa.

Muut linnut

Tässä vertaillaan vain Värtsilän, Pyhäselän ja Outokummun tuloksia. Töyhtöhyppäiä kirjattiin Pyhäselässä yhteensä 192 muutolla, muissa pisteissä alle 50. Kuoveja muutti jokaisessa vertailupisteessä tasaisesti 20-23 yksilöä. Lokkeja muutti runsaasti ainoastaan Outokummussa, jossa nähtiin yhteensä 664 yksilöä muutolla (määritetyistä 5 harmaaja n. 450 naurulokkia). Kyyhkyjä muutti Pyhäselässä ja Outokummussa melko mukavasti, edellisessä 122 ja jälkimmäisessä 132, Värtsilän jäädessä vähän heikommalle 82 yksilöllään.

Pikkulinnuista tekaisi parhaan päiväsumman urpiainen, joita kertyi Pyhäselän havaintokaavakkeelle yhteensä 1218 yksilöä! Tämä oli todella vain yhden paikan ilo, sillä Outokummussa nähtiin vain 70 yks., Värtsilässä ei lainkaan. Muu pikkulintumuutto oli melko olematonta. Parhaista tuloksista mainittakoon noin 150 Turdusta sekä Pyhäselässä että Outokummussa, vaivaiset 400 peippoa Outokummussa ja Värtsilän 56 lapinsirkkua. Harvalukuisimpia lajeja olivat 1 pohjantikka Pyhäselässä, 11 tunturikiurua Värtsilässä, 2+1+1 lapinharakkaa muutolla (Värtsilä, Pyhäselkä ja Outokumpu) sekä 2+1 tikliä Pyhäselässä ja Outokummussa.

	1.	2.	4.	yht.
Töyhtöhyppä (Vvan)	-	192	48	240
Isokuovi (Narq)+Num sp.	20	21	23	64
Larus sp.	4	121	664	789
Sepelkyyhky (Cpal)+Col sp.	82	122	132	336
Kiuru (Aarv)	-	5	16	21
Turdus sp.	2	142	153	297
Niittykirvinen (Apra)	5	2	4	11
Västaräkki (Malb)	8	27	24	59
Lapinharakka (Lexc)	2	1	1	4
Kottarainen (Svul)	5	10	12	27
Urpiainen (Cfla)	-	1218	70	1288
Peippo (Fcoe)+Fri sp.	155	235	373	763
Järripeippo (Fmon)	-	5	4	9
Lapinsirku (Clap)	58	-	6	64
Pikkulintu sp.	643	399	344	1386

Taulukko 3. Eräiden lajien yksilömäärät Värtsilän, Pyhäselän ja Outokummun havaintopisteissä.

Pajusirku (Valok. K. Varonen)

PÖLLÖT 1978 POHJOIS-KARJALASSA

Kimmo Koskela

Pöllöjen määrä putosi edellisvuoden huippulukemista lähes täydellisesti. Reviirien määrä laski melkein neljännekseen vuodesta 1977 (KOSKELA 1978) ollen nyt vain 123. Edellisvuonna helmi- ja sarvipöllö olivat runsaampia kuin nyt kaikki pöllöt yhteensä. Reviirien lukumäärän muutos ei anna vielä todellista kuvaa pesivän pöllökannan romahduksesta, sillä vuonna 1978 todettiin vain 20 varmaa pesintää edellisen vuoden määrän ollessa 157.

Suurin osa reviiereistä tuli Outokummun ja Lieksan helmipöllöjen osalle (ks. taulukko). Muualla maakunnassa saivat pöllökuuntelijat palata öisiltä retkiltä melkein havainnoitta. Pohjois-Karjalan pöllöjen esiintyminen oli keskittynyt pohjoiseen (Outokummun esiintymää lukuunottamatta). Havaintoja saatiin 13 kunnan alueelta ja kokonaan ilman pöllöhavaintoja jäivät mm. seuraavat edellisen vuoden pöllöpitäjät: Polvijärvi, Rääkkylä ja Värtsilä. Pyhäselässä ja Liperissä, joissa molemmissa oli yli 50 reviiiriä v. 1977, oli nyt vain muutama reviiiri. Kuunteluretkillä kertyi kilometrejä n. 1600 ja kuunteluja suoritettiin keskimäärin kahden kilometrin välein. Kuunteluaktiivisuus jäi Joensuun lähikunnissa selvästi vaisummaksi kuin edellisenä vuonna, mutta aktiivisemmalla kuuntelulla ei olisi kertynyt mainittavaa lisäystä lukemisiin. Rengastusmäärä jäi pesivien pöllöjen puuttuessa 14 yksilöön: huuhkajan 2 poikasta, lehtopöllön 3 poikasta ja naaras, viirupöllön 2 poikasta, sarvipöllön 1 poikanen ja helmipöllön 5 poikasta rengastettiin. Huonon pesimätilanteen tultua tietoon jätettiin suuri osa pöllö-

lönpöntöistä tarkastamatta. Pönttöjä tarkastettiin seuraavasti: helmipöllö n. 35, lehtopöllö n. 40, viirupöllö n. 25 ja telkänpönttöjä vähän toistasataa.

Outokummun erillisesiintymässä lähes kaikki pöllöt kuultiin metsä-alueilla, joten myyräkanta lienee ollut hyvä alkukevällä. Se kuitenkin romahti loppukevällä, sillä tällöin kuultiin pöllöjä tuskin lainkaan. Tätä tukee löydettyjen pesien vähäinen määrä (ks. taulukko 1).

Pöllölomakkeen palauttivat seuraavat henkilöt (suluisa pääasiallinen retkeilykunta): Reijo Erola (Eno), Tuomo Eronen (Tohmajärvi), Arto Juvonen, Jukka Kinnunen, Mauri Leivo ja Hannu Räsänen (Outokumpu), Juha Kallamäki (Valtimo), Kimmo Koskela (Pyhäselkä), Esko Lappi (Lieksa), Hannu Lehtoranta (Juuka), Juha Miettinen ja Jouni Pursiainen (Pyhäselkä), Lauri Karttunen ja Veli Pusa (Liperi) ja Matti Riikonen (Lieksa). Myös seuraavilta henkilöiltä on yksittäishavaintoja: Pentti Ahola, Jari Halonen, Otto Ikonen, Timo Joronen, Matti Kapanen, Risto Komu, Risto Laitinen, Aila Larkkonen, Reijo Lievonen, Paavo Liimatta, Esa Matikainen, Juhani Ryyänen ja Tarmo Turunen.

HUUHKAJA Bubo bubo

Suurimmasta pöllöstämme alkaa ilahduttavasti tulla vuosittain jokunen havainto. Reviirejä löytyi viisi, joista kaksi oli pesimähavaintoa (ensimmäiset Pohjois-Karjalassa Siipirikon pöllökatsausten aikana). Ilomantsin Mutalahdesta löytyneessä huuhkajan pesässä oli kolme munaa, jotka kaikki kehittyivät poikasiksi (RK). Lieksan Riihivaaran kaatopai-kan maastossa tavattiin poikaslintuja kahdesti elokuussa; 3.8. kolme ja 31.8. kaksi poikasta (EL, OI). Lisäksi Lieksan alueella Ruunaassa kuultiin huuhkaja toukokuun lopulla. Muut soidinhavainnot tehtiin Outokummun Harmaasalon Suurisärkällä kahdesti maaliskuussa (JK, ML) ja Pyhäselän Elovaarassa 23.4. (JMi, RLa & JP).

HIIRIPÖLLÖ Surnia ulula

Hiiripöllöreviirejä löytyi kaksi. Valtimon Ylä-Kolkonjärvellä havaittiin ensimmäisen kerran pari 8.3. Myöhemmin keväällä tehtiin havaintoja lähes päivittäin saalisteleavasta yksilöstä, 3.6. löydettiin poikasta ruokkiva emo (HL). Nurmeksen Salmijärvellä oli varoittava hiiripöllö 18.6. (JR).

VARPUSPÖLLÖ Glaucidium passerinum

Varpuspöllöstä tehtiin ilahduttavasti useita havaintoja - kuusi revii-riä varmistettiin. Tämä lajihan on enemmän riippuvainen pikkulinnuista kuin -nisäkkäistä, joten myyräkato ei vaikuta kuten moneen muuhun pöllölajiin vähentämällä pesintöjä. Tohmajärven Hirvisuolta löydettiin heinäkuussa hylätty saman kesän pesä (TE). Outokummun Myhkylässä vihelteli varpuspöllö 3. maaliskuuta illalla (ML). Saman kuun 8. päivänä lauloi koiras Valtimon Jokelanaukiolla klo 18.00 ja ilmeisesti sama yksilö 19.3. kolmen kilometrin päässä edellisestä paikasta (JKa). Neljäs reviiiri löydettiin Lieksan Salokylästä 26.3. (EL) ja viides

huhtikuun lopulla Joensuun Iiksenvaaralta (EM), sekä kuudes Liperin Mutkanvaarassa 5.4. (LK). Lisäksi nähtiin varpuspöllön hakevan myyrän pöntöstä Liperin Roukalahdessa maaliskuun alussa (Kaino Mustonen).

LEHTOPÖLLÖ Strix aluco

Lehtopöllö oli hävinnyt maisemista lähes tyystin. Edellisvuoden ennätysmäinen lehtopöllökanta (37 reviiiriä) supistui vaivaiseen kahdeksaan reviiiriin, joista vain kaksi oli pesimähavaintoa. Joensuun Iiksenvaaralla laji pesi pönttöön. Munia oli 3 ja samoin poikasasia, jotka kaikki pääsivät lentoon. Pyhäselän Laitakankaan Petrilahdessa oli lehtopöllöllä myös 3 munaa, mutta ne kaikki hävisivät vähitellen. Pönttö on lähellä kesäsiirtolaa, jonka käyttäjät lienevät syyllisiä munien häviämiseen. Soidinhavaintoja tehtiin Liperin Kuoringassa 16.3. (lehtopöllö lähti pönttöpuusta 16.4. kolmen kilometrin päässä ed. paikasta), Outokummun Sysmäjärven Palolahdessa 2.3., Kiihtelysvaaran Murtojärvellä 8.4., Liperin Ylämyllyllä 2.4., Joensuun Linnunniemessä 16.4. ja Ilomantsin Havukkavaarassa 14.4.

LAPINPÖLLÖ Strix nebulosa

Ei ainoatakaan havaintoa huippuvuoden 1977 jäljiltä, jolloin oli 17 reviiiriä (KOSKELA 1978).

VIIRUPÖLLÖ Strix uralensis

Viirupöllöjä havaittiin edellisvuoteen verrattuna kolmannes, mutta revii-ri-summa 9 on kuitenkin normaalia luokkaa Pohjois-Karjalan oloissa. Vain yksi pesintä saatiin varmistetuksi. Joensuun Repokallion pesästä lähti lentoon kaksi poikasta. Eniten huhuilijoita löytyi Lieksasta - kolme koirasta; Turkkilanvaarasta 11.3. (aikaisin havainto), Hattuvaarasta ja Sarkkilasta. Outokummussa äänteli pari Itkonsalossa ja koiras Harmaasalossa. Tohmajärven Onkamossa esitti viirupöllö soidinta maaliskuussa. Kontiolahden Puntarikoskella oleili viirupöllö vanhalla revii-riillä pöntön lähistöllä, mutta ei pesinyt. Liperin Rokkalasta tuli soidinhavainto huhtikuun puolivälistä. Näiden havaintojen lisäksi on yksittäishavainto Lieksan Suomusta saalistavasta linnusta kesäkuussa.

SARVIPÖLLÖ Asio otus

Sarvipöllö oli toiseksi yleisin pöllö vuonna 1978 maakunnassa. Kuitenkin reviiirejä löytyi ainoastaan 15 (v. 1977 120), joista 8 pesimähavaintoa. Eniten havaintoja tehtiin Outokummussa - kuusi reviiiriä, joista oli kolme pesimähavaintoa. Vuonoksesta löydettiin pesä ja Jokipohjassa sekä Sysmäjärvellä havaittiin poikue. Muut pesimähavainnot: Juuan Vuokossa pesä- ja poikuelöytö, Tohmajärven Rantakylässä ja Hukkalassa pesälöytö sekä Nurmeksen Kannaslahdessa poikuelöytö. Lisäksi tauluk-koon ei sisälly havainto saalistavasta sarvipöllöstä Tohmajärven Uusi-Värtsilässä. Sarvipöllön pesimäaika oli huomattavan myöhäinen, sillä

poikaset lähtivät pesästä vasta heinäkuun alkupuoliskolla. Muninnan aloitusajaksi tulee näin ollen n. 15. toukokuuta, kun vastaava ajan-kohta on ollut Outokummussa tavallisesti 20.4-10.5. ja keskimäärin 27.4. (JUVONEN 1976).

SUOPÖLLÖ Asio flammeus

Suopöllöjen määrä väheni entisestäänkin. Vuonna 1977 oli vain 6 re- viiriä, mutta nyt todettiin yksi ainoa reviiri. Juuan Vuokosta löy- dettiin heinäkuun 27. päivänä juuri pesästä lähtenyt neljän poikasen poikue (HL,AL). Lähistöllä tavattiin myös suopöllöpoikue Vuokonjär- ven rannalla, mutta se lienee ollut sama poikue kuin edellä (TT). Tä- män lisäksi on Liperin Roukalahdesta (RLi), Lieksan Vuonislahdesta ja Vuonisjärveltä yksittäinen havainto saalistavasta aikuisesta linnusta (MR).

HELMIPÖLLÖ Aegolius funereus

Helmpöllö oli selvästi runsaslukuisin pöllö tänäkin vuonna, mutta sarvipöllö vei voiton varmojen pesintöjen määrässä. Edellisvuoden 232 reviiristä ja 70 varmasta pesinnästä jäätiin kauas. Varmoja pesintöjä todettiin vain kolme reviirien yhteismäärän ollessa 77. Runsaimmillaan laji oli Outokummussa, mistä löydettiin 34 reviiriä, mutta ei ainutta- kaan pesää (mm. Sysmäjärveltä tarkastettiin 60 telkänpönttöä). Toinen selvä keskittymä oli Lieksassa, mistä löytyi 26 reviiriä. Pesiä löy- dettiin kaksi: Liklamossa 5 poikasta pöntössä ja Kelvän saarella pesä haavan kolossa. Kolmas pesä löytyi Valtimon Ylä-Kolkonjärveltä kelos- ta, joka oli kaadettu pesimäaikana. Pesässä oli 20.6. neljä poikasta, joista kolme pääsi lentoon häiriöistä huolimatta. Kaikki helmpöllön pesinnät olivat siis maakunnan pohjoisosissa.

Kunta	Huu- kaja	Hiiri- pöllö	Varpus- pöllö	Lehto- pöllö	Viiru- pöllö	Sarvi- pöllö	Suo- pöllö	Helmi- pöllö	Summa
Eno								3/0/3	3/ 0/ 3
Ilomantsi	1/1/0			1/0/1				5/0/5	7/ 1/ 6
Joensuu			1/0/1	2/1/1	1/1/0				4/ 2/ 2
Juuka						2/2/0	1/1/0	1/0/1	4/ 3/ 1
Kiihtelysv.				1/0/1				1/0/1	2/ 0/ 2
Kontiolahti					1/0/1				1/ 0/ 1
Lieksa	2/1/1		1/0/1		3/0/3			26/2/24	32/ 3/29
Liperi			1/0/1	2/0/2	1/0/1	2/0/2		1/0/1	7/ 0/ 7
Nurmes		1/1/0			1/0/1	1/1/0		1/0/1	3/ 2/ 1
Outokumpu	1/0/1		1/0/1	1/0/1	2/0/2	6/3/3		34/0/34	45/ 3/42
Pyhäselkä	1/0/1			1/1/0					2/ 1/ 1
Tohmajärvi			1/1/0		1/0/1	2/2/0		3/0/3	7/ 3/ 4
Valtimo		1/1/0	1/0/1			2/0/2		2/1/1	6/ 2/ 4
Summa	5/2/3	2/2/0	5/1/4	8/2/6	8/1/7	14/8/6	1/1/0	76/3/73	123/20/103

Taulukko 1. Pöllöreviirit kunnittain Pohjois-Karjalassa. Luvut vasem- malta oikealle tarkoittavat: reviirien yhteismäärä/varmat pesinnät/soidinreviirit.

KIRJALLISUUS

JUVONEN, A. 1976: Sarvipöllön (Asio otus) pesimäbiologiasta ja esiin- tymisestä Outokummussa vuosina 1969-1976. - Siipirikko 3: 13-18.

KOSKELA, K. 1978: Pöllöt 1977 Pohjois-Karjalassa. - Siipirikko 5: 2-13.

Viitakerttunen (Valok. K. Varonen)

POHJOIS-KARJALAN YÖLAULAJAT 1978

Kari Varonen

Viime kesän "yölaulajasaalis" on koottu taulukkoon 1.

Ilmeisesti monet kesäaktiiviset lintumiehet tekivät niin paljon työ- tä atlas-tutkimuksen eteen, ettei energiaa enää riittänyt yölaulajiin. Tästä johtuen muutamat kunnat jäivät tavallista vähemmälle yöretkei- llylle (esim. Pyhäselkä ja Rääkkylä). Positiivisena poikkeuksena on Outokumpu. Esimerkiksi viitakerttusen vähentyminen lienee suurelta osin näennäinen, laskentatehosta johtuva. Ehkä merkittävin ja samalla ilahduttava muutos on ruisräökkäkannan palautuminen entiselle tasolle vuoden 1977 aallonpohjasta.

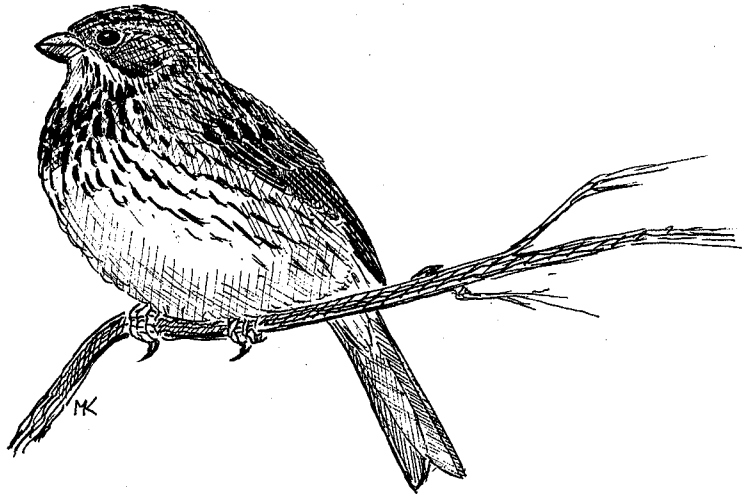
Lieksan ja Outokummun lintumiehet ansaitsevat erikoismaininnan teke- mistään alueellisista yhteenvedoista, jotka ovat huomattavasti hel- pottaneet tämän katsauksen laatimista.

Havainnoitsijat: Markku Alanen, Timo Eronen, Tuomo Eronen, Jukka Heik- kinen, Antti Hämäläinen, Arto Juvonen, Matti Kapanen, Lauri Karttunen, Jukka Kinnunen, Risto Laitinen, Esko Lappi, Mauri Leivo, Paavo Liimatta, Kari Lyytikäinen, Esko Läylönen, Kimmo Martiskainen, Pertti Martiskai- nen, Juha Miettinen, Jouni Pursiainen, Matti Riikonen, Hannu Räsänen, Jorma Sorjonen ja Kari Varonen.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ilomantsi							1	7		3
Joensuu			1	2	1	1	5	19		20
Kiihtelysv.							1			
Kitee			2	1			1	12		11
Kontiolahti								1		
Lieksa			1	1		1	3	1	1	4
Liperi					1		1	2		3
Outokumpu	2	2	1	1	2	1	8	13	1	46
Pyhäselkä					1	1	2	12		11
Tohmajärvi							5	36	2	13
Värtsilä			2				3	7		6
Yhteensä	2	2	7	8	4	4	30	110	4	117
	(2)	(3)	(14)	(1)	(1)	(0)	(37)	(173)	(7)	(110)

Taulukko 1. Yölaulajat Pohjois-Karjalassa 1978. Suluissa edellisen vuoden lukumäärät (lajien 8 ja 10 osalta luvut ovat suurentuneet Liperistä saatujen lisätietojen johdosta).

Lajinumerot: 1 = kaulushaikara, 2 = luhtakana, 3 = luhtahuitti, 4 = ruisräökkä, 5 = liejukana, 6 = viitasirkkalintu, 7 = pen- sassirkkalintu, 8 = viitakerttunen, 9 = luhtakerttunen, 10 = satakieli.

**SATUN-
NAISVIERAANA**

HARMAASIRKKU *Emberiza calandra* ★ TOHMAJÄRVELLÄ

Tuomo Eronen

Kirkkaan kirpeänä pakkasaamuna 15.4.1975 tein yllättävän havainnon pihamaallamme Tohmajärven Nikuvaarassa. Kiikaroidessani ruokintapaikan lähellä omenapuussa istuvaa keltasirkkuparvea huomasin niiden joukossa yhden, selvästi kookkaamman sirkkumaisen linnun. Valaistus oli hie- man epäedullinen, aurinko viistosti linnun takana, minkä lisäksi lin- tu istui selkä pois päin. Linnusta erottuivat selvästi seuraavat tun- tomerkit: yleisväritys harmaanruskea, rinta vaaleampi; kupeet ja pää- laki voimakkaan viiruiset; rinnassa selvästi tummempia höyheniä, jot- ka muodostivat pienen epämääräisen laikun; nokka vaalea, korkea ja voi- makkaan näköinen; vastavalosta läpikuultavan pyrstön reunoilla ei erot- tunut valkoista. Linnun koon vertailukohteena istui lähellä useita kel- tasirkkuja, joista tämä selvästi erosi suuremman ja tukevamman ruumiin- sa perusteella. Ehdin tarkkailla lintua muutaman minuutin ajan ennen kuin lähestymisyritykseni karkotti sirkkuparven lentoon. Kiinnostukse- ni kohde pakeni parven mukana, jolloin seurasin sitä kiikarilla len- nossa. Lintu lensi muutamien keltasirkkujen kanssa suoraan kohti ete- lää, jolloin sen saattoi kokonsa ja lentotapansa vuoksi erottaa parves- ta vielä noin puolen kilometrin päästä. Parvi katosi pian lopullises- ti näköpiiristä.

Tämän lyhyen ja osittain hankaloissakin olosuhteissa (vastavallo, lin- nun selkää ei nähty) tapahtuneen esittäytymisen aikana määritin linnun harmaasirkkuksi. Hyvissä olosuhteissa laji on helppo tuntea harmaanrus- keasta, viiruisesta yleisvärityksestään ja voimakkaasta kekonokastaan. Kyseisestä linnusta ja Ranskassa 1978 tekemiäni havaintojen perusteel-

la harmaasirkulle on ominaista rinnan tummempien höyhenten muodostama epäselvä täplä rinnan keskellä. Tätä ei ole määritysoppaissa kuvattu, ja saattaa olla, että eri yksilöillä on melkoista vaihtelua tässä suh- teessa. Tohmajärvellä tapaamani linnun en kuullut äänntelevän millään tavalla, mutta harmaasirkun laulu on helposti tunnettava säe. Määritys- oppaat puhuvat lasinsirujen helistelystä.

Harmaasirkku pesii meitä lähinnä Virossa ja Etelä-Ruotsissa. Suomessa Harmaasirkkuja on tavattu 16 kertaa, pääasiassa keväällä (v. HAARTMAN et. al., 1963-72). Havaintoja on tehty eripuolilla Suomea, mutta Poh- jois-Karjalassa ei lajia tietävästi ole tätä ennen tavattu. SLY:n Rariteettikomitean hakemiston mukaan (Karno Mikkola, kirj.) harmaa- sirkkuista on tehty vuosina 1975-78 11 ilmoitusta. Yhtä lukuunottamat- ta kaikki havainnot ajoittuvat kevääseen. Tohmajärvellä havaittu lin- tu oli näistä aikaisin. Havainto keltasirkkuparveen liittyneestä har- maasirkusta osoittaa, että talvilintuja ruokkivien kannattaa seurata kevätpuolella tarkasti "pöytävieraitaan".

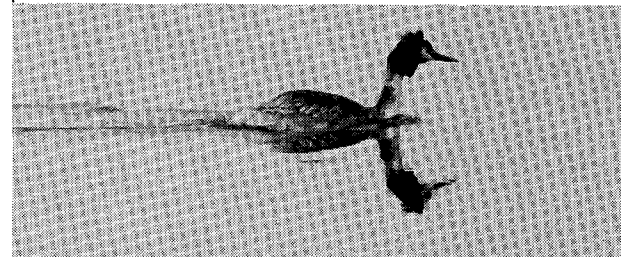
KIRJALLISUUS

v. HAARTMAN, L. ym., 1963-72: Pohjolan linnut värikuvin. - Helsinki

VETOOMUS UIKUISTA

Allekirjoittaneen tavoitteena on selvittää Pohjois-Karjalan tämänhetki- nen uikkutilanne pesivän kannan osalta. Selvitys on tarkoitus käynnis- tää kesällä 1979. Siksi olisikin toivottavaa, että mahdollisimman moni Pohjois-Karjalan lintuvesillä liikkuva lintumies ottaisi ylös kesän 1979 pesimäaikaiset havainnot, pesälöydöt yms. uikkujen pesintään liit- tyvä ja ennenkaikkea pyrkisi selvittämään ko. järven/lammen pesivän uikkukannan kunkin lajin (silkkuiikku, härkälintu ja mustakurkku-uikku) osalta. Yhteenvedon kannalta on luonnollisesti selvintä ja hyödylli- sintä mahdollisimman tarkka selvitys ko. vesialueen pesivästä uikkukan- nasta, mutta myös yksittäiset havainnot ovat arvokkaita. Biotoopin kuvaukset sekä pesimäjärvestä /lahdesta/lammesta että mahdol- lisen pesäpaikan sijainnista olisi syytä tehdä. Biotoopin kuvausta va- laiskoon seuraava esimerkki: Ruovikkovaltainen, rehevä järvi, muutamat lahdet lähes umpeenkasvaneita, muuten ruoko-kortekasvillisuutta vain rannoilla, vesi melko sameaa ja rusehtavaa (laskettu jätevesiä v. 1976 asti). Huom! Veden väri (näkösyvyys, joka todetaan valkealla levyllä tms.) mai- nittava. Havainnot myös vuodelta 1978 ja aikaisemmilta vuosilta, mikäli ne ovat samoista vesistöistä, ovat tervetulleita.

Mauri Leivo
Outolammenkatu 17
83500 Outokumpu

TIEDONANTOJA

PIKKULEPINKÄINEN *Lanius collurio* TAPPOI PAJULINNUON *Phylloscopus trochilus*

31.7.1977 havaitsin Pyhäselän Mulossa ♀-pukuisen pikkulepinkäisen retuuttamassa täysikasvuista pajulintua pitkin hiljaista kylätietä. Kaiken järjen mukaan lepinkäinen oli itse pyytännyt saaliinsa, sillä pajulintu ei ollut lainkaan jäykistynyt, mikä jo sinänsä sulkee pois sen mahdollisuuden, että kyseessä olisi ollut aikaisemmin aution alle jäänyt pajulintu. Tuore yliajo on taas mahdottomuus, sillä olin taivastellut lähes tunnin aivan tapahtumapaikan vieressä näkemättä minkäänlaista moottorilla kulkevaa ajoneuvoa. Pikkulepinkäisen voimista kertoo se, että vähän ajan kuluttua pajulintu killui noin puolen metrin korkeudella tienvarren pajun oksanhangassa.

Jouni Pursiainen

"ISO" KANAHAUKKA *Accipiter gentilis*

Petolintujen tunnistaminen on tunnetusti hankalaa, ja poikkeuksia tuntuu olevan enemmän kuin sääntöjä, erityisesti värityksen suhteen, mutta myös omaperäistä käyttäytymistä esiintyy. Petoja kannattaa siis aina katsoa huolella.

Maaliskuun lopussa 1978 näin Pyhäselän Mansikka-ahossa ad. kanahaukan, joka iski lennossa suorin ojennetuvin siivien harvaan tahtiin kuin "isot pedot" ja teki heti perään rauhallisen joskin aika pienen kaarroksen, joka sekini oli kanahaukalle täysin sopimaton. Sama tahti jatkui koko ajan linnun lentäessä hitaasti metsään taa. Olipa kyseessä sitten kevään huomassa lentelevä kanahaukka tahti ei, voin vakuuttaa, että se näytti isolta. Sietää varautua tämän kaltaisiin yllätyksiin muutontarkkailussa ja muutenkin.

Kannattanee tässä yhteydessä mainita myös se, että tietyssä soidinlentonsa vaiheessa hiirihaukka ojennettuine kauloineen on aivan liitävän mehiläishaukan näköinen.

Jouni Pursiainen

PÄHKINÄHAKKI *Nucifraga caryocatactes* KESÄLLÄ 1978 OUTOKUMMUSSA

Kesällä 1978 oleskeli yksi pähkinähakki huhtikuun lopulta heinäkuun loppuun Outokummun rautatieaseman tienoilla. Aseman vieressä on noin 0,5 ha:n suuruinen sembramäntymetsikkö, jossa lintu useimmiten oleskeli. Pesänrakennusta tai muita pesimiseen viittaavia havaintoja ei tehty.

Varsinaisia näköhavaintoja ei tullut kuin 7-8, mutta sen rääkynää kuului aseman lähietäältä vakituiseen.

Pohjois-Karjalasta ei lajista tiettävästi ole tehty aiemmin kesähavaintoja. Syksyn 1977 vaelluksen rippeinä on tämän lisäksi ainakin Suomenselällä Keuruulla tavattu laji kesällä 1978 (S. Haapamäki) ja Kokkolan seudulla jopa pesivänä (H. Hongell).

Mauri Leivo

MYÖHÄINEN RÄYSTÄSPÄÄSKYN *Delichon urbica* PESINTÄ

4.9.1977 löysin Lieksan Tanskalassa ison navetan räystäältä räystäspääskyn poikaspesän. Vilkkaasta ääntelystä huolimatta poikaset, joita emot innolla ruokkivat, eivät uskaltaneet kurkistelevaan pesänlaidalla, joten ne ovat saattaneet olla hyvinkin keskenkasvuisia.

Jouni Pursiainen

PIKKUKÄPYLINNUT *Loxia curvirostra* "VILJAVARKAISSA"

3.9.1977 huomasin Joensuun Noljaakassa eräässä kaurapellossa lähes kypsien kaurujen varsilla "kiikkuvan" lintuja, jotka osoittautuivat nuoriksi pikkukäpylinnuiksi. Linnut, joita oli kolme, nyppivät useiden minuuttien ajan jyviä irti röyhyistä syöden niitä ilmeisen suurella ruokahalulla.

Laji on tunnetusti erikoistunut kuusensiemeniin, mutta käyttää myös muiden havupuiden siemeniin joiden ollessa vähissä turvautuu varsin monenlaiseen korvikravintoon (v. HAARTMAN ym., Pohjolan linnut värikuvin, s. 1012), joskaan mainintaa kauran tai muiden viljojen siementen käytöstä ravintona en löytänyt.

Matti Kapanen

ATLASKUULUMISIA

Viisi atlasvuotta on takana. Koko maan tavoitteesta - ei yhtään tutkimatonta ruutua - jäätii vain hiukan: n. 400 tutkimatonta, näistä puolet Lapissa (tilanne 15.1.79). Pohjois-Karjalassakin sattui yksi lipsahdus: 705:66 jäi käymättä. Lisäksi on mainittava puolenkymmentä rajavyöhykkeellä ja Neuvostoliiton puolella pääosin olevaa reunaruuuua, mutta niitä tuskin kovin suureksi puutteeksi noteerataan. Huonolle tuntemiselle jäi edelleenkin viime kesän rynnistyksestä huolimatta kolmisenkymmentä kohdetta. Kaikkiaan tilanteeseen maakunnassamme voi olla hyvin tyytyväinen. Niinpä tämänvuotinen atlaspostin määrä aluevastaavalle on ollut ennätysellistä. Siitä ovat huolehtineet mm. Hannu Lehtoranta, Juha Kallamäki, Matti Riikonen, Markku Alanen, Jouni Pursiainen, Lauri Karttunen ja monet kymmenet vanhat ja uudet atlasmiehet ja -naiset.

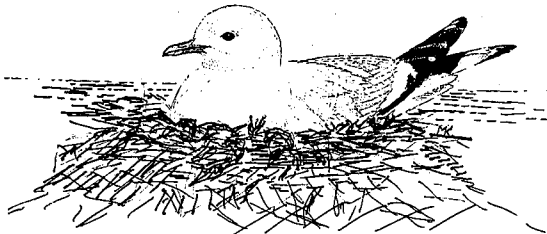
Ruutukohtaisia tuloksia ei minulla vielä ole esitettävänä, mutta ennen kesää niitä lähetän postissa laskijoille. Atlaskokouskin pidetään entiseen tapaan toukokuussa. Tänä vuonna kerätään vielä entiseen malliin tietoja eri ruuduilta, joskin havainnointi on keskitettävä todella huonosti laskettuihin ruutuihin. Jotta vältyttäisiin kaksinkertaisen tiedon lähettämistä, kannattaa omilta ruuduiltaan kunkin ilmoittaa vain kohonneet koodit. Edelleenkin kannattaa ottaa yhteyttä aluevastaavaan laskentaretkiä suunniteltaessa niin Pohjois-Karjalassa kuin Lapissakin, jossa suurimmat puutteet ovat.

Atlasprojektin loppu jo hämmöttää, sillä LYL:n atlastyöryhmä valmistelee kirjaa, vaikka työ vielä tänä vuonna jatkuu. Niin että tehdäänpehpeä lasku atlaksessa, että saamme tämän ornitologisen voimannäytteen kunniakkaaseen päätökseen. Se, mikä viisi vuotta sitten tuntui mahdottomalta, on nyt niin lähellä toteutumistaan, että kyllä me sen jaksamme tehdä.

Aluevastaavien kokous pidetään Tikkakoskella 7-8.4., joten välittömästi sen jälkeen minulla on tarkkoja tietoja tilanteesta ja ohjeita ensi kesälle.

Atlasterveisin

Reijo Erola, Keskuskoulu B 5
81280 Uimaharju puh. 77232

POHJOIS-KARJALAN LINTUTIETEELLINEN YHDISTYS R.Y:N TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1978

Vuosi 1978 oli P-KLT:n toiminnassa vireää aikaa toiminnan laajetessa lähes kaikilla sektoreilla.

Yhdistyksen vuosikokouksessa 18.1.1978 valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi Risto Juvaste. Muut hallituksen jäsenet sopivat työnjaosta seuraavasti: varapuheenjohtaja Reijo Erola, sihteeri Jouni Pursiainen, rahastonhoitaja Juhani Hyttinen, Siipirikon toimituskunta Juhani Hyttinen, Matti Kapanen ja Paavo Liimatta, muut hallituksen jäsenet Kimmo Koskela ja Kari Varonen.

Hallitus kokoontui 11 kertaa toimikautenaan. Yleisiä kokouksia pidettiin kaikkiaan 9, joista 4 syksyllä. Syksyn kokoukset pidettiin kirjastoteemakokousta lukuunottamatta Joensuun Korkeakoulun Biologian laitoksella. Kokouksiin osallistui 13-55 henkilöä. Uutuutena olivat 12.3. ja 12.11. pidetyt laajemmat päiväkokoukset sekä kirjastoteemakokous 11.10. Kokouksissa vierailivat seuraavat esitelmöitsijät: Heimo Johansson: Jns kameraseuran toiminnasta, Risto Komu: Söderkärin linnustosta, Pertti Nikkanen: Valkeakosken lehtopöllötutkimuksesta, Matti Pirkola: hanhitutkimuksesta kaularenkain ja Pertti Rassi P-K:n lintujärvistä.

Muista esitelmistä mainittakoon Reijo Erolan esitys haukkojen sekä Jouni Pursiaisen esitys pöllöjen levinneisyydestä Atlas-tutkimuksen pohjalta. Risto Juvaste piti esitelmän petolintujen ravinnosta ja Matti Kapanen rariteettikomitean toiminnasta.

Kevään kokouksissa katsottiin kolme filmiä: Teuvo Suomisen "Suo" ja Oivi Hirvosen "Suolla" ja "Lintujärvellä". Dioja nähtiin lähes joka kokouksessa.

Keväällä järjestettiin 24 tunnin lintukurssi Joensuun Nuorisolautakunnan tuella ja syksyllä alkoi Vapaaopiston ohjelmassa lintujentuntemuskurssi vetäjinä Risto Juvaste ja Kari Varonen.

Rääkkylän Kiesjärvellä järjestettiin kesäkuun alussa 4 vrk:n lintuleiri, jolle vetäjät mukaanluettuna osallistui 13 henkilöä. Rariteettikomiteaa laajennettiin yhdellä varajäsenellä aiempien kolmen jäsenen lisäksi. Komitea piti yhden suuremman kokouksen ja kaikkiaan se käsitteli 114 havaintoa.

Jäsenmäärä vuoden alussa oli 81 ja lopussa 144, jäsenkirjeitä postitettiin 4 sekä muutamia jakelultaan rajoitettuja tiedonantoja.

Kuluneena vuotena ilmestyivät Siipirikot 3/77, 1/78 ja 2/78, joista 1/78 oli yhdistystä esittelevä erikoisnumero, jota jaettiin ilmaiseksi maakuntamme peruskoulujen yläasteille, ammatillisille oppilaitoksille, luontokerhoille, riista- ja poliisipiireille sekä kirjastoille.

Muuta ulospäin suuntautuvaa tiedotustoimintaa olivat Kiteellä järjestetty tiedotustilaisuus sekä kaksi metsästäjille ja yksi Luonnonystävälle suunnattu kirje.

Keväällä tehtiin yhdistykselle hihamerkki Matti Kapasen äänestyksessä voittaneen ehdotuksen mukaan.

Kokouspöytäkirjojen kaksoiskappaleet vuoden -78 alusta säilytetään yhdistyksen kirjastossa.

Syksyksi julistettiin valokuvauskilpailu, jonka sääntöjä kuitenkin muutettiin ja ilmoittautumisaikaa pidennettiin.

Helmi- ja maaliskuussa pidettiin Kulhossa Koskelassa pönttötalkoot.

Yhdistys järjesti keväällä kaksi yleisöretkeä Höytiäisen kanavalle. Toimintaryhmät toimivat seuraavasti: Tarkkailu- ja määritysryhmä organisoivat keväällä yhteishavainnoinnin sekä yhden harrastajatutkinnon ja yhden siihen liittyvän harjoituksen.

Joensuun Höytiäisen kanavalla oli kesän Rauma-Repola Oy:ltä lainattu taukotupa, joka vuoden lopussa ostettiin yhdistykselle.

Atlas- ja retkeilyryhmän toiminta rajoittui Atlas-projektiin, johon osallistuttiinkin tarmokkaasti. Kesän varsinainen atlasretki suuntautui Ilomantsiin: 15 ruutua läpikäytiin tehokkaasti. Pienemmällä joukolla käytiin myös Kesälähdellä. Vuoden lopussa tilanne Atlas-projektin

osalta on se, että kaikilta ruuduilta on havaintoja, suurimman osan ruuduista ollessa hyvin tutkittuja. Keväällä jaettiin palkinnot edellisvuoden ansiotuneille Atlas-laskijoille. Kesäkuussa vieraili Suomenselän lintumiehiä Joensuun, Kiteen, Rääkkylän ja Tohmajärven parhailla lintupaikoilla oppinaan Risto Juvaste, Jouni Pursiainen ja Kari Varonen. Junioryhmälle järjestettiin Rääkkylässä lintuleiri. Syksyllä ryhmä aloitti säännöllisen kokoustoiminnan yhdessä luontokerho Motacillan kanssa. Rengastus- ja pöntötysryhmä aloitti haukanpesä- ja pöllöpönttökartoituksen. Petolintututkimusta pidetään aiheellisena ja on pyritty järjestelmällistämään mm. pöllöjen seuranta. Valokuvausryhmä kokoontui "virallisesti" kolme kertaa ja epävirallisesti 2-3 kertaa. Pääkohde oli yhdistyksen diasarja, jossa vuoden lopussa oli noin 200 kuvaa. Vastaava sarja toimitetaan myös Joensuun Korkeakoululle. Yhdistys on ollut kuluneena vuonna mukana mm. LYL:n havaintojen keruussa, kalasääskirengastuksessa, linjalaskennoissa ja Riistantutkimuslaitoksen metsähanhitutkimuksessa. Yhteistyössä P-K:n Luonnonystävien kanssa järjestettiin Kari Soverin vetämä luonnonkuvailta, jossa oli reilut 150 osallistujaa. Laajentuneesta toiminnasta huolimatta yhdistyksen talous oli vakaa. Yhdistys on saanut tukea Joensuun Nuorisolautakunnalta yleis-, leiri- ja koulutusavustuksina yhteensä 780 mk. Lisäksi yhdistyksellä oli syksystä lähtien keskiviikkoisin käytettävänä kerhohuone. Palkintolahjoituksilla yhdistystä tukivat Erä-Urheilu Oy ja Kuvasilta-Kultasilta Oy.

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 1979

YLEISTÄ

Yhdistyksen laajentunut toiminta vakiinnutetaan, ja toimintaryhmien työskentelyä tehostetaan. Erityistä huomiota kiinnitetään toiminnan tehostamiseen Joensuun ulkopuolella mm. alaosastoja perustamalla ja tiedotustoimintaa kehittämällä.

TOIMINTA

1. Kokouksia pidetään entiseen tapaan ja niihin hankitaan myös ulkopuolisia esitelmöitsijöitä. Viimevuotiseen tapaan järjestetään yhteistyössä Luonnonystävien kanssa luonnonkuvatilaisuuksia laajemmalle yleisölle.
2. Jäsentiedotteet. Siipirikkoa toimitetaan kolme numeroa. Lisäksi lehtien välillä tiedotetaan yhdistyksen toiminnasta jäsenkirjein.
3. Toimintaryhmät. Toimintaryhmien työskentelyä pyritään tehostamaan ja tukemaan mm. myöntämällä niille varoja.
 - 3.1. Tarkkailu ja määrittäminen. Lintuasemaidean jatkokehittäminen, harrastajatutkinnot ja määrittämisskilpailut, havaintojen keruu sekä yhteishavainnointien järjestäminen kuuluvat edelleen tälle ryhmälle.
 - 3.2. Valokuvaus. Päätettävä mustavalkokuvien kartoitus ja keruu Siipirikkoa varten sekä koulutusdiasarjan täydentäminen. Pimiökurssin järjestäminen mustavalkokuvien tekemiseksi paikallisen kamerakerhon kanssa yhteistyössä sekä valokuvauskilpailun loppuhuolto kuuluu ryhmän tavoitteisiin.
 - 3.3. Rengastus ja pöntötys. Pönttö- ja haukanpesäkartoituksen loppuunvienti sekä uusien pönttöjen ja tekopesien järjestelmällinen leittäminen.
 - 3.4. Lintukerho kokoontuu entiseen tapaan luontokerho Motacillan kanssa ja järjestää yhteisretkiä.
 - 3.5. Alueryhmät. Perustetaan maakunnan keskuksiin toimivia pienryhmiä, joiden toimintaa tuetaan mm. paikalliskokousmateriaalia toimittamalla.
4. Jäsenmäärää pyritään edelleen nostamaan lisäämällä tiedotusta nuorille ja maakuntaan.

5. Retket ja leirit. Keväällä järjestetään yhteisretki Parikkalan Siikalahdelle ja syksyllä mahdollisesti syysretki. Yleisretkiä järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Myös lintuleiri pyritään järjestämään viimevuotiseen tapaan.
6. Lintukurssitoimintaa jatketaan mahdollisuuksien mukaan.
7. Lintujen suojelu. Entistä toimintaa jatketaan rauhoitushankkeiden parissa. Lintujen suojelua edistävää tiedotustoimintaa lisätään.
8. Arkisto ja kirjasto. Kerätään havaintoaineistoa Korkekoulun tiloissa olevaan arkistoon. Yhdistyksen Joensuun kaupunginkirjaston yhteydessä sijaitsevaa kirjastoa kehitetään.
9. LYL. Yhdistys lähettää edustajansa LYL:n edustajakokoukseen ja lintulehtiseminaariin, osallistuu LYL:n toimintasuunnitelman 1979 mukaisiin tutkimuksiin ja muutenkin pyrkii täyttämään LYL:n paikallisyhdistyksille asettamia tavoitteita. Kanssakäymistä muiden jäsenyhdistysten kanssa lisätään.
10. Yhteistyötä Joensuun Korkeakoulun biologian laitoksen kanssa laajennetaan. Myös P-K:n ja Lieksan Luonnonystävien, valokuvausharrastajien, riistapiirin sekä muiden vastaavien kanssa tapahtuvaa yhteistoimintaa pyritään tehostamaan.
11. Talous. Yhdistyksen varainhankintaa kehitetään organisoimalla uudelleen pönttömyyntiä ja ottamalla mukaan uusia myyntiartikkeleita.

TALOUSARVIO VUODELLE 1979

	tulot		menot		ero	
	toteutunut	arvio	toteutunut	arvio	toteutunut	arvio
Varainhankinta	1978	1979	1978	1979	1978	1979
Jäsenmaksut	1920	2260	210	260	1710	2000
Pönttömyynti	980	1500	780	700	200	800
Muu myynti	1500	3000	1750	2100	-250	900
Avustukset	150	500	-	-	150	500
Muut tulot	250	800	-	200	250	600
	<u>4800</u>	<u>8060</u>	<u>2740</u>	<u>3260</u>	<u>2060</u>	<u>4800</u>
Varainkäyttö						
Jäsentiedote	1320	1200	1530	1800	210	600
Postituskulut	-	-	650	800	650	800
Kokoukset	-	-	430	900	430	900
Koulutus x)	280	400	600	900	320	500
Retket, leiri x)	840	1600	900	1800	60	200
Kalusto	-	-	870	-	870	-
Toimintaryhmät	-	-	150	600	150	600
Matkat, puh.kulut	-	-	420	800	420	800
Muut kulut	-	-	270	400	270	400
	<u>2440</u>	<u>3200</u>	<u>5820</u>	<u>8000</u>	<u>3380</u>	<u>4800</u>
Yhteensä	7240	11260	8560	11260	5440	----

x) sisältävät avustuksia v. -78 yht. 530 mk ja v. -79 yht. 1000 mk

Huom! Yhdistys aloittaa päiväpetolintujen pesimähavaintojen keräyksen. Jäseniä pyydetään palauttamaan kesän 1978 päiväpetohavaintonsa yhteenvedon laatimista varten mahdollisimman pikaisesti toimittukselle!

HÖYTIÄISEN KANAVAN

"LINTUASEMAN" PYSTYTYS

Tämän kuvasarjan tarkoituksena on opettaa turkulaisille, kuinka hel-
posti nousi "lintuasema" Höytiäisen kanavalle. "KUHAN VUAN HYMMYILTIIIN"

TIEDOTUKSIA

PKLTY:n DIASARJAA TÄYDENTÄMÄÄN

Yhdistyksemme aloitti viime vuonna koulutustoiminnan, jossa huomattiin omien diojen tarve. Vuodenvaihteessa hankimme duplikoimalla lähes 300 pohjoiskarjalaisten lintukuvaajien diaa linnuista. Tätä sarjaa tullaan täydentämään Pohjois-Karjalan Kulttuurirahaston 1500 mk:n apurahan turvin. Kuvaajat, myös P-K:n ulkopuolelta, jotka ovat pientä korvausta vastaan halukkaita luovuttamaan diojaan lintuharrastusta edistävään tarkoitukseen, ottakoon yhteyttä esimerkiksi yhdistyksen puheenjohtajaan. Duplikoinnin yhteydessä kuvaan lisätään kuvaajan nimi, joten väärinkäyttö eliminoituu. PKLTY vuokraa dioja myös ulkopuolisille pientä korvausta vastaan sopivina paketteina esim. harrastajatutkintoja varten (diasarjan kehittämisessä avustaneille korvauksetta). Lintudiojen lisäksi olemme kiinnostuneita myös lintuharrastusta esittävistä dioista.

JÄSEN- ja TILAUSMAKSUT

Tämän lehden mukana lähetetään kaikille tilillepanokortti, jolla toivomme Teidän maksavan em. maksut ensi tilassa. Mikäli olet jo ehtinyt maksaa (ja ilmoittanut jäsentiedot), kiitämme ripeästä toiminnasta. Tilillepanokortilla voit tilata mm. yhdistyksen hihamerkkejä, tarroja, vanhoja Siipirikkoja sekä myös Pekka Helon kauniita lintu- tai marjakortteja (12 mk/16 kpl). Yhdistys välittää myös tässä lehdessä mainostettavia uusia lintukirjoja. Varaa omasi Juha Miettiseltä p. 32110 tai Risto Juvasteelta p. 80293 edullisesti. Samalla tuet toimintaamme.

TOIMINTAA

Yhdistyksen seuraavat kokoukset:

Ke 11.4. klo 18.00 Korkeakoulu Biologian laitos
 Aiheita: Kesän tutkimusprojektit ja laskennat, Atlaskuulumiset, Höytiäisen kanavan rauhoitus, lintufilmejä, kokouksen päätteeksi pöllöretkelle.

To 10.5. klo 18.00 Korkeakoulu Biologian laitos

Aiheet: avoinna, hyviä!

Ke 6.6. klo 18.00 Korkeakoulu Biologian laitos

Kokeillaan kesäkokousta, aiheena mm. pesimälinnut, kokouksen päätteeksi yölaulajaretkelle.

Ke 12.9. klo 18.00 Korkeakoulu Biologian laitos

Syksyn ensimmäinen kokous.

Muuta toimintaa (lähemmin yhdistyksen kokouksissa ja hallituksen jäseniltä):

- Yhteisretki Parikkalan Siikalahdelle viikonvaihteessa 4-6.5.-79.

- Yhdistyksen leiri 29.6.-2.7. sopivalla lintujärvellä

- Yleisöretket su 29.4. ja su 13.5. Uimahallilta pyörin tai autoilla

Kevätmuuton yhteishavainnointi pidetään huhtikuun 21 ja 28 päivinä klo 4.00-14.00. Yhteishavainnointilomakkeita saa toimitukselta. Tulokset (lajit systemaattisessa järjestyksessä + summat) palautettava 2 viikon kuluessa havainnoinnista toimitukselle.

PKLTY r.y:n "lintuasema"

HÖYTIÄISEN KANAVA-ALUE RAUHOITETTU

Lintuharrastajien kannalta on rauhoitussäännösten tulkinta ja poikkeuslupatarve tällä hetkellä epäselvä. Tarkoituksena on kuitenkin, ettei pitkään jatkunut tarkkailu- ja tutkimustoiminta tule päättymään. Rauhoitussäännösten mukaanhan 1.5.-31.8. välisenä aikana on kaikenlaisen liikkuminen viitoitettujen polkujen ulkopuolella kielletty! Myös yhdistyksen lintuaseman eli taukotuvan eli navaintokirjakotelon kohdalla on edelleen epäselvä. Ellei sitä voida pitää nykyisessä paikassaan, siirretään se johonkin muuhun sopivaan paikkaan. Avainta tullaan säilyttämään tuvan alla oven puoleisessa päässä kiven, laudan tms. alla. Kaikkien kanavakäynnit ja havainnot kirjaan!

Ssisällys	Sivu
Juvonen Arto. Arktinen muutto syksyllä 1977 Pohjois-Karjalassa..	48
Juvonen Arto. Syksyn 1977 isot linnut	50
Juvonen Arto. Nuoli- Falco subbuteo ja ampuhaukan F. columbarius pesimäaikaisesta esiintymisestä Outokummussa	36
Juvonen Arto. Outokummun haukat 1970-78	67
Kapanen Matti. Harmaapäätikan Picus canus esiintuminen talvikaudella 1977/78	85
Kapanen Matti. Rariteetit 1977 Pohjois-Karjalassa	56
Kapanen Matti. Syksyn 1977 vaelluslinnut	51
Koskela Kimmo. Pöllöt 1977 Pohjois-Karjalassa	2
Lappi Esko. Kotka täysihoidossa	87
Lappi Esko. Pähkinähakin Nucifraga caryocatactes vaellus syksyllä 1977 Pohjois-Karjalassa	38
Liimatta Paavo. Mustavariksen Corvus frugilegus massamuutosta Pohjois-Karjalassa keväällä 1977	73
Liimatta Paavo. Syysmuuton kulku 1977 Pohjois-Karjalassa	44
Liimatta Paavo. Talvilinnut 1977/78 Pohjois-Karjalassa	77
Satunnaisvieraana (lyhytvarvaskiuru)	91
- Lyhytvarvaskiurun Calandrella cinerea ja pikkukiurun C. rufescens määrittäminen maastossa: Matti Kapanen ja Paavo Liimatta.	92
Satunnaisvieraana (sitruunavästäräkki)	16
- Nuoren sitruunavästäräkin (Motacilla citreola) määrittämisestä: Matti Kapanen	19
Satunnaisvieraana (valkosiipitiira)	61
Tiedonanto	24
Sekalaista	
Juvaste Risto. Kevään lintuharrastuskurssi	62
Juvaste Risto. Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys pähkinänkuoressa	25
Juvaste Risto. Pönttö/haukanpesäkortti	14
Juvaste Risto. Talven toiminnan suuntaviivat	35
Louhelainen Jari. Osallistumishojeita ulkomaisiin valokuvanäytelyihin	95
Rengastusluvut ja rengastajat Pohjois-Karjalassa	15
Tiedotuksia	63
Vol 1977	32
Yhdistyksen kirjastosta	29

Suomalaisesta

saat monta hyvää harrastuskirjaa

UUTUUKSIA:

**POHJOLAN LINTU-
KIRJA**

Nyt erikoishintaan!

71,50

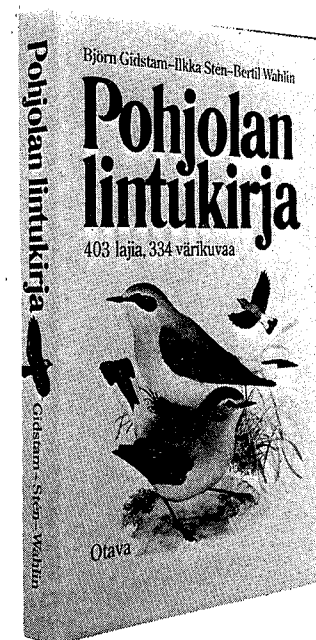
Kätevä, uusimpaan tutkimukseen perustuva, erityisesti maastokäyttöön suunniteltu korkeatasoinen käsikirja, joka esittelee 403 Pohjolassa tavattavaa lintua, niistä 334 lajia moniväripiirroksin. Ovh. 88:-

Michael Busselle:
VALOKUVAUKSEN MAAILMA

Jokaisen valokuvauksen harrastajan ehtymätön tietolähde. 224 suurikokoista sivua, yli 800 loistavaa valokuvaa ja piirrosta. Ovh. 122:-

MUITA HARRASTUSKIRJOJA

- Luonnonvalokuvaus	Nyt erikoishintaan	59,-
- Kamera matkaseurana, Jaskari		44:-
- Joka kodin luonnonopas, Felix		73:-
- M M M Lintuharrastuskirja		46:-
- Lintuharrastajan kenttäopas, Avon		45:-
- Laulava lintukirja + 3 kpl kasetteja		170:-
- Linnut ja linnunpesät, Reade		44:-
- Euroopan lintuopas, Bruun		49:-

**SUOMALAINEN
KIRJAKAUPPA**

KAUPPAKATU 23 • P. 22 365

OHJEET HAVAINTOJEN KOKOAMISEKSI JA LÄHETTÄMISEKSI SIIPIRIKKOON

Kaikkia pohjoiskarjalaisia lintumiehiä ja -naisia sekä maakunnassa retkeileviä kehoitetaan kokoamaan ja lähettämään seuraavat vuosittaiset havaintonsa:

MUUTTOHAVAINNOT

1. Muuton alkaminen, päämuutto ja päättyminen
 - muuton alkamis- ja päättymishavainnot yhdistyksen omalla muutto-
lomakkeella
 - päämuuttohavainnot yhdistyksen omalla B-lomakkeella
2. Isot linnut yhdistyksen omalla B-lomakkeella
3. Petolinnut " " B-lomakkeella
4. Arktika " " B-lomakkeella

Kevätmuuttohavainnot on palautettava 31.8. mennessä ja syysmuuttohavainnot 28.2. mennessä.

VAELLUSLINTUHAVAINNOT (syysvaellus)

- yhdistyksen omalla B-lomakkeella 28.2. mennessä
- keväällä vaelluslajit ilmoitetaan muuttohavaintojen yhteydessä

YÖLAULAJAT + KULTASIRKKU (soidin + pesimähavainnot)

- yhdistyksen omalla C-lomakkeella 31.10. mennessä

PESIMÄBIOLOGISET HAVAINNOT

1. Pöllöt (myös soidinhavainnot) yhdistyksen omalla pöllölomakkeella 31.10. mennessä
2. Päiväpetolinnut (ilmoitettava kaikki kesähavainnot) yhdistyksen omalla C- tai B-lomakkeella 31.10. mennessä

TALVILINTUHAVAINNOT

- yhdistyksen omalla talvilintulomakkeella 30.4. mennessä

HARVINAISUUDET

1. Valtakunnalliset harvinaisuudet SLY:n RK:n omalla lomakkeella
2. Alueelliset harvinaisuudet yhdistyksen omalla eli PKLT:n ARK:n lomakkeella
 - havainnot tulisi lähettää mahdollisimman pian havainnon teon jälkeen ja viimeistään 31.12. mennessä

Kaikki havainnot lähetetään ensisijaisesti yhdistyksen toimitukseen Paavo Liimatalle os. Purjetie 14 as 6 80160 Joensuu 16 puh. 973-821616 tai toissijaisesti yhdistyksen postilokeroon os. PKLT:n r.y. PL 119 80101 Joensuu 10.

Täytetyt havaintolomakkeet jaetaan toimituksesta käsin yhteenvetojen tekijöille.

Lomakkeita on saatavissa yhdistyksen kokouksissa ja toimitukselta. Noudata määräaikoja ja lähetä vähäisetkin havaintosi! Näin varmistat Siipirikon ilmestymisen vastaisuudessakin.

Toimitus